

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 7. SINIF MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMININ AMAÇLARINA ULAŞMA DÜZEYİNE
İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Okan HELVACI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Özer KUTLUK

KONYA – 2015

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Okan HELVACI
	Numarası	088309021006
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Müzik Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Yrd Doç Dr Özer KUTLUK
	Tezin Adı	İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının Amaclarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretim Gösteleri (Konya İl. Örneği)

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan ..... başlıklı bu çalışma 23.10.2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler	İmza
Yrd Doç Dr Özer KUTLUK		
Doç Dr Aslıhan SABAN		
Doç Dr Sema SEVİNÇ		

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Adı Soyadı	Okan HELVACI
Numarası	088309021006
Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar/Müzik Eğitimi
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Tezin Adı	İLKÖĞRETİM 7. SINIF MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ AMAÇLARINA ULAŞMA DÜZEYİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)

ÖNSÖZ

Ülkemizde yıllardır Müzik, Beden Eğitimi ve Görsel Sanatlar gibi dersler mihver derslerin (Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi Sosyal Bilgiler) yanında hak ettiği değeri ve ilgiyi bir türlü görmemektedirler. Oysaki sanatı ve sosyal kültürel etkinlikleri kapsayan bütün branşlar hem öğrencilerin genel başarısında hem de sosyal ve psikolojik gelişiminde önemli birer etkindir.

İlköğretim okulları için hazırlanarak 29.05.2007 tarihinde kabul edilen ve halen uygulanmakta olan ilköğretim müzik dersi öğretim programı, iyi hazırlanmış ve yeterince kapsamlı olmakla birlikte uygulamada bir takım sorunlarla karşılaşıldığı düşünülmektedir. Dersin haftada bir ders saati olması, ders araç gereçlerinin yetersizliği, velilerin ve okul idarecilerinin önyargılı tutumları gibi bazı sorunların öğretim programının amaçlarına ulaşılması önünde ciddi bir engel olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırma tüm bu olumsuzluklara rağmen mevcut müzik dersi öğretim programının öğrenciye kazandırılması amaçlanan kazanımların ne kadarını gerçekleştirdiğini öğrenmek ve eksikliklerin giderilmesine ilişkin çözüm önerileri getirmek amacıyla yapılmaktadır.

Araştırmanın uygulama aşamasında anket uygulamasına katılan ve görüşleriyle bana yardımcı olan müzik öğretmeni meslektaşlarıma, tez danışmanım Yrd. Doç. Dr Özer KUTLUK' başta olmak üzere, bilgi ve birikimleriyle her türlü desteklerini esirgemeyen Doç. Dr. sema Sevinç ve Doç. Dr. Aslıhan Saban'a bu süreçte hoşgörü ve yardımları ile her zaman yanımda yer alan sevgili eşim Özlem Helvacı, kızlarım Elif Helvacı ve Aysu Helvacı'ya çok teşekkür ederim.

Okan Helvacı

Konya - 2015

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Student's	Name Surname	Okan HELVACI	Numarası: 32839303236
	Department/Field	Fine Arts Education / Music Education	
	Programme	Tezli Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐	
	Advisor	Yrd. Doç. Dr. Özer KUTLUK	
Research Title	İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının Amaçlarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri (Konya İli Örneği)		

ÖZET

Bu araştırma ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerini inceleyerek müzik eğitimine bir katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Bu konuda Konya il merkezinde görev yapan müzik öğretmenlerinin müfredattaki kazanımlarla ilgili görüşleri araştırılmış ve değerlendirilmiştir.

Araştırmanın evreni Konya il merkezinde görev yapan ve ilköğretim 7. sınıfta derse giren öğretmenler, örneklem ise bu öğretmenler arasından ulaşılabilen 107 öğretmendir.

Konya il merkezinde ilköğretim okullarında görev yapan 107 müzik öğretmenine anket uygulanarak görüşleri alınmış ve elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre müzik öğretmenleri, ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin görüşlerinde, bazı kazanımların yeterli derecede gerçekleştiği, bazı kazanımların

kısmen gerekleŖtiđi, bazılarının ise gerekleŖme düzeyinin yeterli olmadığı konusunda birleŖmiŖlerdir.

AraŖtırmanın müzik dersi đretim programının hazırlanması sırasında benzer alıŖmalardan da faydalanarak daha etkin bir müzik eğitim sisteminin hazırlanmasına katkıda bulunması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programı, Müzik Eğitimi, Kazanım, đretmen GrŖleri

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Student's	Name Surname	Okan HELVACI	Number: 32839303236
	Department/Field	FineArtsEducation / Music Education	
	Programme	Master WithThesis ☒ Doktora ☐	
	Advisor	Asst. Prof. Dr. Özer KUTLUK	
ResearchTitle	Teachers' OpinionAboutThe Reach Levels of Curriculum 7th Grade Music Lessons (Case of The City Konya)		

ABSTRACT

This study aims to contribute to music education via examining opinions of the teachers in terms of reach levels of curriculum of music lessons of 7th grade classes. Therefore opinions of music teachers who work in Konya were investigated and evaluated.

The universe of the research is 7th grade teachers who work in Konya and the samples are 107 of these teachers who could be reached.

A questionnaire applied on these 107 elementary school teachers and the data collected from the survey presented as tables.

According to data obtained from the study, the music teachers of 7th grade classes reached a concensus that some of the recoveries perform enough, some perfrom partially enough and realization level of some recoveries are not enough.

It is expected from the study that it would contribute to design studies of musical education system by following such studies up while the curriculum is being prepared.

Keywords: Curriculum, Musical Education, Recovery, Opinions of Teachers'

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU	iii
BİLİMSEL ETİK SAYFASI.....	iv
ÖNSÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ	xi
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	2
1.2. Amaç.....	3
İKİNCİ BÖLÜM.....	4
KURAMSAL TEMELLER	4
2.1. Eğitim.....	4
2.2. Sanat Eğitimi.....	5
2.4. Ülkemizde Müzik Eğitimi	7
2.5. İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının İncelenmesi	9
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	12
YÖNTEM	12
3.1. Araştırma Modeli	12
3.2. Evren ve Örneklem	12
3.3. Veri Toplama Araçları	15
3.4. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	16
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	17

BULGULAR ve TARTIŞMA	17
4.2. Yaş Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar	18
4.3. Eğitim Durumu Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar	21
4.4. Kıdem Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar.....	23
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	26
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	26
5.1. Değişkenlere İlişkin Sonuçlar	26
5.1.1.Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar	26
5.1.2.Yaş Değişkenine İlişkin Sonuçlar	26
5.1.3.Eğitim Durumu Değişkenine İlişkin Sonuçlar	27
5.1.4.Kıdem Değişkenine İlişkin Sonuçlar	27
5.2. Öneriler	28
KAYNAKÇA	30
EKLER	32
Ek 1. Anket Formu.....	32
Ek 2. İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programı	36
ÖZGEÇMİŞ	94

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	13
Tablo 3.2. Müzik Öğretmenlerinin Yaşlarına Göre Dağılımları.....	13
Tablo 3.3. Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları	14
Tablo 3.4. Müzik Öğretmenlerinin Kıdemlerine Göre Dağılımları	14
Tablo 4.1. Cinsiyete İlişkin T-Testi Sonuçları.....	17
Tablo 4.2. Yaş'a İlişkin Anova Testi Sonuçları.....	19
Tablo 4.3. Eğitim Durumuna İlişkin Anova Testi Sonuçları	21
Tablo 4.4. Kıdem'e İlişkin Anova Testi Sonuçları.....	24

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Eğitim sistemlerinin ne derece işlediği, toplumların gelişmişlik düzeyinin ölçümünde önemli gösterge durumundadır. Bireylerin yetenek ve ilgileri doğrultusunda yetişmeleri, bu eğitim sistemlerinin bir ürünü olarak görülmektedir. İlgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim alan bireylerde ruhen sağlıklı ve mutlu bireyler olarak toplumların gelişmesinde önemli rol oynarlar.

İnsanlar kalıtsal olarak farklı zekâ ve kabiliyetlere sahip olarak dünyaya gelirler. Ancak, her ne seviyede zekâ ve yetenek eşiğine sahip olurlarsa olsunlar, değişip gelişerek üretken olmalıdırlar. Bunun yolu da eğitimden geçmektedir. Eğitimde yöntemler farklılık gösterebilir ancak, araçlar bellidir. Bu araçlardan biri de “sanat”tır. Sanat eğitiminde önemli bir yere sahip olan müzik ve dolayısıyla müzik eğitiminin de bu anlamda sanat eğitiminde çok önemli bir yere sahip olduğu kaçınılmazdır.

Ülkemizde müzik eğitimi veren kurumların başında gelen örgün eğitim kurumlarında müzik eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2007-2008 eğitim-öğretim yılında uygulamaya giren son öğretim programına göre müzik öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Bu müzik öğretmenlerinin bir kısmı üniversitelerin eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi, müzik öğretmenliği anabilim dalı programından mezun iken bir kısmı da üniversitelerin çeşitli zamanlarda açtığı formasyon programlarını tamamlayan konservatuar ve güzel sanatlar fakültesi mezunlarıdır. Farklı yaşlara ve farklı mesleki tecrübelere sahip bu öğretmenlerin uyguladıkları öğretim programlarını hedeflenen düzeye ne derece ulaştırdıkları tartışmalı bir konudur. İlköğretimin birinci kademesi olan ilkokullarda müzik dersleri 1,2,3 ve 4.sınıflarda o sınıfın öğretmeni tarafından yürütülürken, ikinci kademe olan ortaokullarda, branşı müzik olan öğretmenler tarafından 5,6,7 ve 8. sınıflarda haftada 1 ders saati olarak yürütülmektedir. Ortaokul son sınıf öğrencilerinin hazırlandıkları liselerle ilgili çalışmaları dolayısıyla müzik eğitimi bakımından sağlıklı bir eğitim almadıkları düşünülmektedir. Bu yüzden 7. sınıfta yürütülen müzik eğitimi büyük önem taşımaktadır. Buradan hareketle 7. sınıf müzik

dersi öğretim programının hedeflerine ne derece ulaştığı ve öğretmenin tecrübesinin, yaşının ve mezun olduğu lisans programının bu süreci nasıl etkilediği sorgulanması gereken bir konu olarak durmaktadır.

Bütün bunlardan yola çıkarak ilköğretim 7. sınıf müzik dersi kazanımlarının öğretmenlerin yaşı, meslekte geçirdiği hizmet süresi ve mezun olduğu lisans programı değişkenleri kapsamında ne düzeyde gerçekleştiğini belirlemek, öğretim programının amacına daha yüksek seviyede ulaşması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizde, eğitim sisteminden müzik eğitimi ve politikalarına kadar ve müzik eğitiminde yaşanan sorunlarla ilgili birçok araştırma yazıları, bildiriler, sempozyum ve konferanslar düzenlenmiş, çeşitli görüş ve öneriler ortaya atılmıştır.

1.1. Problem

Konuya farklı bir yaklaşım ve anlayıştan yola çıkılarak yapılan bu araştırmanın problem cümlesi; “İlköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri” nelerdir? olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın probleminde yola çıkılarak şu alt problemler oluşturulmuştur;

-Cinsiyete göre ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

-Yaş gurubuna göre ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

- Mezun olduğu okula göre ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

- Hizmet yılına göre ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

1.2. Amaç

Bu çalışmada ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşma düzeyi ve bu düzeyin öğretmenin cinsiyeti, yaşı, hizmet süresi ve mezun olduğu okul değişkeninde nasıl bir ilişki içinde olduğunun tespiti amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının ne düzeyde hedeflere ulaştığının tespiti ve daha etkili bir müzik dersi öğretim programının hazırlanması açısından ve buna benzer başka araştırmalara yardımcı olması bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma

- Eğitim dönemi olarak ilköğretim 7. sınıf

- Kurum olarak ilköğretim okullarında çalışan müzik öğretmenleri ile sınırlı tutulacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMELLER

2.1. Eğitim

Düşünebilen bir varlık olarak insan öğrenme ve öğretme yetisi ile dünyaya gelmektedir. Bu öğrenme ve öğretme güdüsü ile hayatı boyunca yaşadıklarından bir sonuç çıkarmakta ve elde ettiği bilgileri davranışlara dönüştürerek başka bireylere de bu bilgileri aktarmaktadır. Bu aktarım sırasında da insanlar arasında oluşan etkileşim eğitim sürecini başlatmaktadır.

Eğitim, bireylerin davranışlarını ve yaşamlarını ve buna bağlı olarak toplumların davranışlarını, yapılarını şekillendiren, insan ve toplum yaşantısında önemli bir yere sahiptir. Eğitim, insanın toplum yaşamına uyumunu sağlamak, bazı yetenekleri geliştirmek ve bazı değerlere saygı duymaya yöneltmek için uygulanan yöntemlerin tümüdür (Hachette, 1983:1145).

"Eğitim, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve geliştirmede işe koşulan en etkili süreçlerin başında gelmektedir." (Uçan, 1982).

Sönmez'e (2004:2); göre eğitim ise, fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma süreci şeklinde tanımlanabilir.

Değişik kaynaklarca yapılan eğitim tanımları ise "içerik" ve "süreç" tanımları olarak iki grupta ele alınmaktadır. Fakat genel olarak eğitim, "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir" (Ertürk, 1974:10)

Uçan bu tanımı biraz daha açarak şöyle tanımlamıştır: "Eğitim; bilim, teknik ve sanatın her üçünü de kapsayan bir içerikle düzenlenerek, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreç niteliği kazanır. Böyle bir eğitim, bireyi biopsişik, toplumsal ve kültürel boyutlarıyla, bedensel, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yapılarıyla dengeli bir bütün olarak en uygun ve ileri düzeyde yetiştirmeyi amaçlar. Sanat eğitimi, bu amaca dönük eğitim sürecinin üç ana boyutundan, üç ana bileşeninden biridir" (Uçan, 1994:7-8).

2.2. Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi, kişinin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilmek, yetenek ve yaratıcılığını **estetik** bir seviyeye ulaştırmak amacıyla yapılan **eğitim** faaliyetlerinin tümüdür.

Sanat eğitimi; kişiye estetik yargı yapabilme konusunda yardımcı olmayı amaçlarken, yeni biçimleri hissedip, eğlenmeyi ve heyecanlarını doğru biçimlerde yönlendirmeyi öğretir. **Sanatçı** yetiştirmeye değil; yetiştirmek durumunda olduğu her kişiyi, yaratıcılığa yöneltip, onun bilgisel, bilişsel, duyuşsal ve duygusal eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir. Yaratıcı güç ve potansiyelleri eğitmek, estetik düşünce ve bilinci örgütlemek için çalışır. (http://tr.wikipedia.org/wiki/Sanat_e%C4%9Fitimi)

Sanat, bireyin sosyal ilişkilerini ayarlamasını, işbirliği ve yardımlaşmayı, doğruyu seçme ve ifade edebilmeyi, bir işe başlayıp bitirme sevincini tatmayı, üretken olmayı sağlamaktadır. Sanat eğitimi; gözlem yapma, özgün buluş ve kişisel yaklaşımları desteklemekte ve pratik düşünceyi geliştirmektedir. Olayları, olmadan da beyinde gerçekleştirebilme gücünü arttırmaktadır. Bireyin el becerisini geliştirmekte ve sentez yapmasına yardımcı olmaktadır.

“Sanat eğitimi temelde, sanatsal etkileşimler yoluyla bireyin yaratma güdüsünü doyurmaya, estetik gereksinimlerini karşılamaya, beğeni duygusunu geliştirmeye ve içinde yaşadığı gerçekliğe daha duyarlı olmasını sağlamaya yöneliktir. Bu bakımdan sanat eğitimi, bireyin bilişsel ve devinişsel yönlerinin yanında, özellikle duyuşsal yönünün gelişmesinde çok önemli rol oynar ” (Uçan,1989:177-203)

2.3. Müzik Eğitimi

Müzik Eğitimi; "bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma", "bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma" ya da "bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme sürecidir(Uçan, 1997: 24).

Sanat eğitiminin bir kolu olan fonetik sanatlar eğitiminin bir dalı da müzik eğitimidir. Müzik eğitimi, "bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel davranışlarıyla ve kasıtlı olarak istendik değişmeler oluşturma sürecidir (Uçan,1990:25- 49).

Müzik, özü itibariyle eğitsel bir nitelik taşır. Herkes müzikle ilişkisinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre ondan bir şey alır, bir şey edinir, bir şey kazanır.“Müziğin insan yaşamındaki hemen hemen tüm işlevleri ancak eğitim (müzik eğitimi)sayesinde oluşur, değişir, gelişir ve yetkinleşir. Bu bakımdan müzikle ilişkili herkes, müziğin eğitimsel boyutuyla da az-çok ilişkilidir demektir (Uçan, 1996: 30).”

Müzik öğretimi, temelde, belli müziksel etkinlik ve etkileşimler yoluyla bireyin ve giderek toplumun estetik gereksinimlerini karşılamayı, sanatsal yaratma güdüsünü doyurmayı,beğenisini(zevkini)geliştirmeyi, müziksel yaşamını daha sağlıklı ve daha etkili ve verimli kılmayı, böylece bireysel ve toplumsal düzeyde özel ve genel yaşamın daha mutlu olmasına katkıda bulunmasını amaçlar. Bireyin giderek toplumun içinde yaşadığı kültürel gerçekliği algılama,kavrama,betimleme, açıklama,yorumlama, değerlendirme, denetleme, değiştirme ve geliştirmede duyarlı ve yararlı olmasına katkı sağlar. Ayrıca bireyin içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel çevrenin yapıcı, yaratıcı, üretici, paylaşıcı ve tüketici bir ögesi olarak bilinçlenmesinde ve bilinçle davranmasında rol oynar (Say, 1993,s.116).

En temel ögesi insan olan müzik eğitimi, estetik olarak tecrübe edilebilir olan gerçekliğe karşı duyarlı olan insanlar yetiştirmeyi, bunların ifade yeteneklerini eğitmeyi, yaratıcılıklarını ortaya koymaları için ortam hazırlamayı, iletişim becerilerini geliştirmeyi hedefler. (Yıldız, 2002:13).

Uçan’a göre (1997) üç ana türde toplayabiliriz:

a- Genel müzik eğitimi:Genel müzik eğitimi, iş- meslek, okul, bölüm, kol- dal ve program türü ne olursa olsun, ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada,her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir ‘insanca yaşam’ için gerekli asgari ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

b- Özenen müzik eğitimi:Özenen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup etkin birmüziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar.

c- Mesleki müzik eğitimi:Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün kol ya da dalı ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.

2.4. Ülkemizde Müzik Eğitimi

Ülkemizde diğer eğitim alanlarında olduğu gibi müzik eğitimi alanında da asıl çabalar Cumhuriyet ile birlikte başlamıştır. Cumhuriyetten günümüze kadar yapılan müzik eğitimi çalışmalarını Uçan(1996:104-112) altı evrede incelemektedir. Bu evreler şöyle sıralanmaktadır.

“İlk Evre,(1923-1933)

- 1923’de tekrar açılan ”Dar-ül Cihan’a batı müziği bölümü eklendi. Bu kurum sonraları İstanbul Belediye Konservatuarlarına dönüştü.
- 1924-Padişahlığın kaldırılmasıyla “Makam-ı Hilafet Mızıkası” ismini almış olan “Mızıkacı Hümayun” Ankara’ya taşınarak Riyaset-i Cumhur Musiki Heyetine dönüştürüldü.
- 1924- Tevhid-i Tedrisat (öğretimin birleştirilmesi) yasası çıkarılarak müzik eğitimi sağlam temellere oturtuldu.
- 1924- Müzik öğretmeni yetiştirmek için, Ankara’da müzik öğretmen okulu açıldı. Devlet, Avrupa’ya müzik alanında öğrenci göndermeye başladı. Öğrenimlerini bitirip yurda dönen öğrenciler eğitim kurumlarında görev almaya başladı.
- 1925- Devletçe geleneksel Türk Halk ezgilerinin derlenmesine, notaya alınarak yayımlanmasına başlandı. Türk Halk ve Sanat Müziği ezgilerinin çağdaş besteleme teknikleri ile oluşturulan ilk örnekleri ortaya çıkmaya başladı. (1931)

- 1932- Halkevleri kuruldu ve müzik işlerinin daha iyi düzenlenmesi çalışmalarına başlandı.

İkinci Evre,(1934-1944)

- 1934-Milli müziği işlemek ve yaymak için “milli Musiki ve Temsil Akademisi” kuruluş yasası çıkarıldı, Avrupalı uzmanlardan yararlanılmaya karar verildi.
- 1935- Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde “Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü” kuruldu.
- 1936- Ankara Devlet Konservatuvarı kuruldu.
- 1937- Musiki Muallim Mektebi Terbiye Enstitüsüne bağlanarak başına Almanya’dan getirilen Eduart Zuchmayer bölüm başkanı olarak atandı.
- 1938- Ankara Devlet Konservatuvarında “Türk Halk Ezgileri Belgeliği” kuruldu.
- 1942-1943, Hasanoğlan Köy enstitüsünde, köy enstitülerine müzik öğretmeni yetiştirmek üzere “Güzel Sanatlar Kolu” açıldı.
- 1944- İstanbul Belediye Konservatuvarı Yaylılar Orkestrası, İstanbul Şehir Orkestrasına dönüştürüldü.

Üçüncü Evre, (1945-1960)

- 1945- Ankara İkinci Erkek Sanat Enstitüsünde bir Çalgı Yapım Bölümü kuruldu.
- 1948- “Olağanüstü Yetenekli” çocukların yurt dışında eğitimi için yasa çıkarıldı.

Dördüncü Evre, (1960-1975)

- 1962- VII. Milli Eğitim Şurası toplandı.
- 1964- Müzik ve Sahne Sanatları Danışma Kurulu toplandı.
- 1968- İlkokul Müzik Öğretim Programı yürürlüğe kondu.

Beşinci Evre, (1975-1990)

- 1975- İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı kurularak uluslar arası İstanbul Festivali gerçekleştirilmeye başlandı.

- 1975- İstanbul’da Türk Musikisi Devlet Konservatuari kuruldu. Bunu İzmir (1984) ve Gaziantep (1988) izledi.
- 1978- İstanbul’da Devlet Klasik Türk Musikisi topluluğu ve korusu kuruldu.
- 1978- Eğitim Enstitüleri (fakülteler) müzik eğitimi bölümleri öğretim programlarında “geleneksel Türk Müzikleri” kuramsal ve uygulamalı ayrı ayrı dersler biçiminde yer aldı.
- 1986-1987 “Ortaokul ve lise Müzik dersi programı” yürürlüğe girdi.
- 1989- İstanbul’da bünyesinde müzik bölümü de bulunan Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi” açıldı.

Altıncı Evre, (1990’dan Sonrası)

- Türkiye, Avrupa Müzik Eğitimi Formuna katıldı ve kurucu daimi üyesi oldu.
- 1992- “Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri Ders Programları Paneli” yapıldı. Çeşitli sempozyum ve seminerler gerçekleştirildi.”(Uçan, 1996:102-114)

Günümüzde genel müzik eğitiminin, MEB’in öğretim programları çerçevesinde okul öncesi eğitim kurumları, ilköğretim okulları ve ortaöğretim okullarında yürütüldüğü görülmektedir.

2.5. İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İlköğretim kurumlarında müzik eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan genel bir müzik eğitimi programıyla yürütülmektedir. Herkes için gerekli ve zorunlu olan bu eğitimle, bireylerin ortak bir müzik kültürüne sahip olmaları amaçlanmaktadır. Müzik eğitiminin sadece ilköğretim döneminde zorunlu olması, bu eğitimin asıl önemli kısmının bu dönemde gerçekleşeceğini bizlere düşündürmektedir.

İlköğretimlerde müzik öğretimi, içsel bir süreç ve ürün olan müziksel öğrenmeleri destekleyen ve sağlayan dışsal olayların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecidir. Etkili ve verimli bir müzik eğitiminin gerçekleşebilmesi için müzik öğretiminin, belli hedeflere dönük müziksel öğrenmeleri oluşturulmak

üzere planlaması, uygulanması ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Müzik öğretiminin tanımında da yer aldığı gibi, müzik öğretim sürecinin üç aşaması bulunmaktadır. Bunlar;

1-Müzik öğretiminin planlanması,

2-Müzik öğretiminin uygulanması,

3-Müzik öğretiminin değerlendirilmesidir.

Müzik öğretiminin yöneticisi konumundaki öğretmenin görevi ise, belirlediği müziksel öğrenme hedefleri doğrultusunda, öğrenci ve müziksel öğrenme süreci özelliklerine uygun olarak dışsal olayları seçme, düzenleme, uygulama ve denetlemedir. O halde öğrenmenin, müzik öğretimini planlama, uygulama ve değerlendirmede yetkin olması gerekmektedir (Yıldız, 2002:15)

Halen kullanılmakta olan ilköğretim müzik dersi öğretim programı Milli Eğitim Bakanlığının, İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından 348 sayılı kararı ile 28.08.2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Daha sonra 29.05.2007 tarihinde yapılan bazı değişikliklerle 2007/2008 öğretim yılından itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Daha önce davranışçı kuram ilkeleri doğrultusunda hazırlanan program kaldırılmış yerine ona alternatif olarak görülen yapılandırmacı kurama yönelinmiş ve mevcut öğretim programları da bu anlayış doğrultusunda hazırlanmıştır.

Yapılandırmacı kuram:

- Öğretmeye değil, *öğrenmeye* önem verir,
- Öğrencilerin araştırıcılığını destekler,
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
- Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışına dayanır,
- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,

- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatını sağlar,
- Öğrenmeyi pasif bir süreç değil aktif bir süreç olarak görür,
- Kazanılan bilginin her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılmasını sağlar. (MEB, 2006:6).

Halen yürürlükte olan ilköğretim müzik dersi öğretim programının genel amaçları şu şekildedir:

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli; evren ve örnekleme, veri toplama yöntemi, veri toplama aracı ve özellikleri, araştırma verilerinin toplanması ve analizi ile ilgili açıklamalar yer almıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırma nicel verilere dayalı tarama modelinde bir araştırmadır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2005:77).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni; Konya ili Merkez ilçeleri (Karatay-Meram-Selçuklu)'da görev yapan müzik öğretmenleri (n=147 kişi)'nden oluşmaktadır. Araştırma yansız olarak seçilen örneklem üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın örnekleme ile ilgili grubun evreni temsil edebilme gücü tespit edilmeye çalışılmıştır.

Örnekleme dahil Konya ilinde (Karatay-Meram-Selçuklu)'da görev yapan müzik öğretmenlerinin oluşturduğu evreni; 107 kişiden oluşacak bir örneklem grubunun 0,05 anlamlılık ve % 5 hoşgörü düzeyinde temsil edebileceği düşünülmüştür

Aşağıda Tablo 3.1'de görüldüğü üzere müzik öğretmenlerinin % 40,2'sini erkek ve % 59,9'ini bayanlar oluşturmaktadır.

Tablo 3.1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Erkek	43	40,2
Bayan	64	59,8
Toplam	107	% 100

Aşağıda Tablo 3.2’de görüldüğü üzere müzik öğretmenlerinin % 6,5’i 20-25 yaş arası, % 33,6’sı 26-30 yaş arası, % 17,8’i 31-35 yaş arası, % 21,5’i 36-40 yaş arası, % 18,7’si 41-45 yaş arası ve % 1,9’u ise 46 ve üzeri yaş aralığından oluşturmaktadır.

Tablo 3.2. Müzik Öğretmenlerinin Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	Frekans	Yüzde
20-25 Yaş Arası	7	% 6,5
26-30 Yaş Arası	36	% 33,6
31-35 Yaş Arası	19	% 17,8
36-40 Yaş Arası	23	% 21,5
41-45 Yaş Arası	20	% 18,7
46 ve Üzeri	2	% 1,9
Toplam	107	% 100

Aşağıda Tablo 3.3’de görüldüğü üzere müzik öğretmenlerinin eğitim durumlarını % 82,2’sini Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü, % 5,6’sını Devlet Konservatuvarı ve % 12,1’ini Güzel Sanatlar Fakültesi mezunları oluşturmaktadır.

Tablo 3.3. Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Eğitim Durumu	Frekans	Yüzde
Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü	88	% 82,2
Devlet Konservatuvarı	6	% 5,6
Güzel Sanatlar Fakültesi	13	% 12,1
Toplam	107	% 100

Aşağıda Tablo 3.4’te görüldüğü üzere müzik öğretmenlerinin kıdemlerini % 22,4’ünü 1-5 yıl, % 22,4’ünü 6-10 yıl, % 26,2’sini 11-15 yıl, % 27,1’inin 16-20 yıl ve % 1,9’unu 21 yıl ve üzeri kıdem oluşturmaktadır.

Tablo 3.4. Müzik Öğretmenlerinin Kıdemlerine Göre Dağılımları

Kıdemleri	Frekans	Yüzde
1-5 Yıl	24	% 22,4
6-10 Yıl	24	% 22,4
11-15 Yıl	28	% 26,2
16-20 Yıl	29	% 27,1
21 ve Üzeri	2	% 1,9

Toplam	107	% 100
--------	-----	-------

Aşağıda Tablo 3.5’te görüldüğü üzere müzik öğretmenlerinin kendilerine ait sınıf dağılımlarını % 47,7’sini evet, % 52,3’ünü hayır oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada yararlanılmak üzere ilgili literatür incelenmiş ve konu ile ilgili tez, kitap, makale ve diğer kaynaklar taranmıştır. Kaynakçada belirtilen kaynakların tamamına araştırmacı tarafından ulaşılmıştır.

Güvenirlilik, bireylerin test maddelerine verdikleri cevaplar arasındaki tutarlılık olarak tanımlanabilir. Güvenirlilik, testin ölçmek istediği özelliği ne derece doğru ölçtüğü ile ilgilidir. Testin güvenirlilik katsayısı olarak hesaplanan korelasyon (r), test puanlarına ilişkin bireysel farklılıkların ne derece gerçek ve ne derece hata faktörüne bağlı olduğunu yorumlamak amacıyla kullanılır. *Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerini* belirlemeye yönelik oluşturulan ölçekte Güvenirlilik Katsayısı: .952 olarak çıkmıştır.

Bireyler arası gözlenen test puanlarındaki farkların % 95,2 oranında gerçek farkların % 4,8 oranında ise hatayı yansıttığı söylenilebilir. Adı geçen ölçeğin Kuder Richardson-20 (KR-20) ve Cronbach alfa (α) güvenirliliği sonucu .70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenirliliği için genel olarak yeterli görülmektedir.

Faktör analizi, tüm veri yapıları için uygun olmayabilir. Verilerin, faktör analizi için uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile incelenebilir. KMO’nun ,60’dan yüksek, Barlett testinin anlamlı çıkması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterir.

Anket sonuçlarında KMO= ,928 ve Barlett testi: ,000 anlamlı çıkmıştır. Diyebiliriz ki; bu anket için Faktör Analizinin yapılması uygundur. Faktör analizi, birbiriyle ilişkili p tane değişkeni bir araya getirerek az sayıda ilişkisiz ve kavramsal olarak anlamlı yeni değişkenler bulmayı keşfetmeyi amaçlayan çok değişkenli bir istatistiktir. Faktöryük değerlerinin 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür. Ancak uygulamada az sayıda madde için bu sınır değer, 0,30’a kadar

indirilebilir. Anket sonuçlarında bu değerlerin ,839 ile ,426 arasında olduğu görülmektedir. Faktör ortak varyansının1,00'a yakın ya da ,66'nın üzerinde olması iyi bir çözümdür. Anket sonuçlarında bu değerlerin ,815 ile ,456 arasında olduğu görülmektedir. Yukarıdaki veriler ışığında bu anket tek faktörlü ve geçerli bir ölçme aracıdır.

Yukarıdaki güvenirlik-geçerlik çalışmalarındaki istatistiki veri çözümlenmeleriyle diyebiliriz ki; “*Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri*” ni belirlemeyi amaçlayan bu ölçek güvenilir ve geçerli bir ölçme aracıdır.

3.4. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Ölçek aracılığıyla toplanan veriler, SPSS 22.0for Windows paket programına kaydedilmiş ve veriler analiz edilmiştir.

İki ilişkisiz örneklem ortalamaları arasındaki farkın manidar olup olmadığını test etmek için “t testi” kullanılır.

Müzik öğretmenlerinin “cinsiyet”e göre anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır.

İkiden fazla grup karşılaştırıldığında ilişkisiz örneklemlerde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak analiz edilmektedir. Anlamlı farkın bulunduğu durumlarda farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için çok karşılaştırma testlerinde (post hoc test) Tukey testi kullanılmıştır.

Müzik öğretmenlerinin “yaş, eğitim durumu ve kıdem”lerinde anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için Anova testi kullanılmıştır.

Araştırmanın anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak alınmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular, araştırma sorularına uygun olarak tablolara dönüştürülerek yorumlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde, Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerini anket aracılığı ile elde edilen verilerin analizi sonucundan ortaya çıkan bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Cinsiyet Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili verdikleri cevaplar arasında cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için t testi uygulanmıştır. Bu işlemle ilgili sayısal veriler Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. Cinsiyete İlişkin T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	SS	df	t	p	
<i>İstiklal Marşını anlamına uygun söyler.</i>	Kadın	64	1,3125	,50000	105	0,84	,004
	Erkek	43	1,2326	,42746			
<i>Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.</i>	Kadın	64	1,5938	,52610	105	0,64	,002
	Erkek	43	1,4884	,50578			
	Erkek	43	1,9767	,67218			
<i>Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.</i>	Kadın	64	1,6719	,64377	105	1,07	,007
	Erkek	43	1,6977	,55784			
	Erkek	43	1,6047	,62257			
<i>Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine</i>	Kadın	64	1,4375	,61399	105	0,34	,134
	Erkek	43	1,6512	,61271			

verdiği açıklar.	önemi	Erkek	43	1,7442	,62079			
---------------------	-------	-------	----	--------	--------	--	--	--

Analiz sonuçları, Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyete ilişkin “*İstiklal Marşını anlamına uygun söyler*” kazanımında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$t_{(105)}=0,84$, $p<.05$]. Kadınların ($X=1,31$) erkeklere göre bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyete ilişkin “*toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler*” kazanımında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$t_{(105)}=0,64$, $p<.05$]. Kadınların ($X=1,59$) erkeklere göre bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyete ilişkin “*müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular*” kazanımında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$t_{(105)}=1,07$, $p<.05$]. Erkeklerin ($X=1,69$) kadınlara göre bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyete ilişkin “*Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar*” kazanımında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$t_{(105)}=0,37$, $p<.05$]. Erkeklerin ($X=1,90$) kadınlara göre bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Yukarıda belirtilen ve yorumlanan kazanımlar dışında yer alan kazanımlarda ise anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.2. Yaş Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili verdikleri cevaplar arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için anova testi uygulanmıştır. Bu işlemle ilgili sayısal veriler Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. Yaş'a İlişkin Anova Testi Sonuçları

Yaş	N	X	SS	F	P	Fark	
<i>Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.</i>	20-25 Yaş	7	2,0000	,57735	1,888	,003	1-2, 1-6
	26-30 Yaş	36	1,5000	,56061			
	31-35 Yaş	19	1,7895	,63060			
	36-40 Yaş	23	1,7391	,61919			
	41-45 Yaş	20	1,7000	,65695			
	46 ve Üzeri	2	2,0000	,00000			
	Total	107	1,6822	,60809			
<i>Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir</i>	20-25 Yaş	7	1,5714	,53452	0,334	,003	2-3, 1-6
	26-30 Yaş	36	1,3611	,54263			
	31-35 Yaş	19	1,5263	,51299			
	36-40 Yaş	23	1,3478	,48698			
	41-45 Yaş	20	1,4500	,51042			
	46 ve Üzeri	2	2,0000	1,41421			
	Total	107	1,4299	,53398			
<i>Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.</i>	20-25 Yaş	7	1,8571	,37796	0,867	,007	2-3, 5-6
	26-30 Yaş	36	1,4167	,50000			
	31-35 Yaş	19	1,7368	,73349			

	36-40 Yaş	23	1,6522	,77511			
	41-45 Yaş	20	1,6500	,67082			
	46 ve Üzeri	2	2,0000	,00000			
	Total	107	1,6075	,64071			

Analiz sonuçları Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin yaş değişkenine ilişkin “*müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(5-101)}=1,888$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre 20-25 yaş aralığına sahip($X=2,00$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin yaş değişkenine ilişkin “*yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(5-101)}=0,334$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre 46 ve üzeri yaş aralığına sahip($X=2,00$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin yaş değişkenine ilişkin “*temel müzik yazı ve öğelerini kullanır*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(5-101)}=0,867$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre 46 ve üzeri yaş aralığına sahip($X=2,00$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Yukarıda belirtilen ve yorumlanan kazanımlar dışında yer alan kazanımlarda ise anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.3. Eğitim Durumu Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili verdikleri cevaplar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için anova testi uygulanmıştır. Bu işlemle ilgili sayısal veriler Tablo 4.3’de verilmiştir.

Tablo 4.3. Eğitim Durumuna İlişkin Anova Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	X	SS	F	p	Fark	
<i>İstiklal Marşını anlamına uygun söyler.</i>	Eğitim Fakültesi	88	1,2955	,48326	0,483	,000	1-3
	Devlet Konservatuarı	6	1,1667	,40825			
	G. San. Fak.	13	1,2308	,43853			
	Total	107	1,2804	,47174			
<i>Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.</i>	Eğitim Fakültesi	88	1,8523	,70368	3,555	,000	1,2, 1-3
	Devlet Konservatuarı	6	1,8333	,75277			
	G. San. Fak.	13	1,3846	,50637			
	Total	107	1,7944	,69687			
<i>Halk türkülerinin yaşanmış</i>	Eğitim Fakültesi	88	1,5455	,65931	5,119	,006	2-3

<i>öykülerini canlandırır.</i>	Devlet Konservatuarı	6	1,5000	,54772			
	G. San. Fak.	13	1,2308	,43853			
	Total	107	1,5047	,63504			
<i>Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıplarını oluşturur.</i>	Eğitim Fakültesi	88	1,8864	,76462	0,828	,001	1-2
	Devlet Konservatuarı	6	1,5000	,54772			
	G. San. Fak.	13	1,5385	,51887			
	Total	107	1,8224	,73732			
<i>Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.</i>	Eğitim Fakültesi	88	1,9318	,75499	1,434	,000	1-3
	Devlet Konservatuarı	6	2,0000	,63246			
	G. San. Fak.	13	1,2308	,43853			
	Total	107	1,8505	,74989			

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin “*İstiklal Marşını anlamına uygun söyler*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=0,483$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre eğitim fakültesi mezunu ($X=1,29$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin “*müziğe kendi*

oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=3,555$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre eğitim fakültesi mezunu ($X=1,85$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin“*halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=5,119$ $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre eğitim fakültesi mezunu ($X=1,54$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin“*Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıplarını oluşturur.*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=0,828$ $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre eğitim fakültesi mezunu ($X=1,88$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin “*Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=1,434$ $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre devlet konservatuvarı mezunu ($X=2,00$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Yukarıda belirtilen ve yorumlanan kazanımlar dışında yer alan kazanımlarda ise anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.4. Kıdem Alt Problemine Ait Bulgular ve Yorumlar

7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili verdikleri cevaplar arasında kıdem

değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için anova testi uygulanmıştır. Bu işlemle ilgili sayısal veriler Tablo 4'4 de verilmiştir.

Tablo 4.4. Öğretmen Kıdemine İlişkin Anova Testi Sonuçları

Önceki Meslekleri	N	X	SS	F	P	Fark	
<i>Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.</i>	1-5 Yıl	24	1,5000	,65938	0,484	,000	1-5, 2-5
	6-10 Yıl	24	1,5000	,58977			
	11-15 Yıl	28	1,3571	,55872			
	16-20 Yıl	29	1,6207	,56149			
	21 ve Üzeri	2	2,0000	,00000			
	Total	107	1,5047	,58879			
<i>Uluslararası müzik türlerini tanır.</i>	1-5 Yıl	24	1,7500	,73721	0,297	,003	1-5, 3-5
	6-10 Yıl	24	1,7917	,50898			
	11-15 Yıl	28	1,9286	,60422			
	16-20 Yıl	29	1,9655	,68048			
	21 ve Üzeri	2	2,5000	,70711			
	Total	107	1,8785	,64002			

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin "*Halk türkülerinin yaşanmış*

öykülerini canlandırır” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=0,484$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre kıdemi 21 yıl ve üzeri ($X=2,00$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Analiz sonuçları, 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin “*uluslararası müzik türlerini tanır*” kazanımında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(2-104)}=0,297$, $p<.05$]. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulma amacıyla yapılan Tukey testinin sonuçlarına göre kıdemi 21 yıl ve üzeri ($X=2,00$) olanların bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Yukarıda belirtilen ve yorumlanan kazanımlar dışında yer alan kazanımlarda ise anlamlı bir fark bulunmamıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Konya ilinde ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1. Değişkenlere İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, ve kıdem değişkenlerine ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

5.1.1.Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre “*İstiklal Marşını anlamına uygun söyler*” kazanımında ve “*toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler*” kazanımında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Her iki kazanımda da kadınların erkeklere göre bu kazanıma ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Buna karşılık Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre “*müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular*” kazanımında ve “*Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar*” kazanımında da anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Fakat bu kez erkeklerin kadınlara göre bu kazanımlara ulaşmada daha başarılı oldukları görülmüştür.

Bu sonuçlara, ankete katılan erkek ve kadınların oranlarının birbirine yakın bir dağılım göstermesinin neden olduğu düşünülmektedir.

5.1.2.Yaş Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde yaş değişkenine göre “*müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular*” kazanımında anlamlı bir farklılık olduğu

görülmüştür. Bu kazanıma ulaşmada 20-25 yaş aralığındaki öğretmenlerin daha başarılı oldukları sonucu elde edilmiştir.

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde yaş değişkenine göre “*yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir*” kazanımı ve “*temel müzik yazı ve öğelerini kullanır*” kazanımında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu kazanımlara ulaşmada ise 46 yaş ve üzeri guruba ait öğretmenlerin daha başarılı oldukları görülmüştür.

5.1.3.Eğitim Durumu Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde eğitim durumu değişkenine göre “*İstiklal Marşını anlamına uygun söyler*” kazanımı, “*Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder*” kazanımı, “*Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır*” kazanımı ve “*Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıplarını oluşturur*” kazanımında ve “*Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder*” kazanımında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu kazanımların hepsinde de eğitim fakültesi mezunu olan öğretmenlerin bu kazanımlara ulaşmada daha başarılı oldukları görülmektedir.

Ortaya çıkan bu sonuçların, ankete katılan eğitim fakültesi mezunlarının oranının belirgin bir şekilde fazla olması (% 82,2) ile ilgili olarak bu şekilde çıkmış olabileceği düşünülmektedir.

5.1.4.Kıdem Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde kıdem değişkenine göre “*dinlediği uluslararası müzik türlerine göre ayırt eder*” kazanımında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür.

Konya ilinde 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlara (kazanım) ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinde kıdem değişkenine göre “*müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır*” kazanımında da anlamlı

bir farklılık olduğu görülmüştür. Her iki kazanımda da 21 yıl ve üzeri hizmet yapan öğretmenlerin bu maddelere daha olumlu baktıkları sonucuna ulaşılmıştır.

21 yıl ve üzeri hizmet yılına ait öğretmenlerinin 2 kişi olması ve örneklem grubu içinde %1,9 luk bir orana sahip olmalarının bu sonuçlara ulaşılmasında önemli bir faktör olduğu düşünülmektedir.

5.2. Öneriler

Bu araştırmada ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına kısmen ulaştığını göstermektedir.

Bu öğretim programının amaçlarına kısmen ulaşmasının birçok nedeni olduğu düşünülmektedir. En başta ders saatlerinin yetersizliği olmak üzere okul yönetici ve öğrenci velilerinin bu derse karşı önyargılı ve ilgisiz tutumları, müzik dersi için hazırlanmış sınıf ve materyallerin çok kısıtlı oluşu, öğrencilerin altyapı eksikliği en önde gelen nedenlerdendir.

Yeterlilik gösteren kazanımlar üzerinde ilgi ile durulmaya devam edilmeli, yetersizlik gösterilen kazanımların ise farklı yöntem ve teknikler uygulanarak öğrencilere kazandırılması sağlanmalıdır.

Öğrencilere mevcut kazanımlar verilmeye çalışılırken, onların değişen ve gelişen çağa uygun beklenti, ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun, içerik ve programlar hazırlanmalıdır.

Program geliştirme çalışmalarında, öğretmenlere, öğretim aşamalarında anketler uygulanmalı ya da uygulanmış mevcut anket ve araştırmalar göz önünde tutularak, bilimsel ve akademik çevrelerinde görüşlerine başvurularak daha etkin ve sistemli bir içerik ve program geliştirilmelidir.

Kazanımlar öğretim aşamasında öğrenciyi daha aktif bir öğretim sürecine yönlterek, gerekli, materyal ve içerik sağlanmalı ve öğrenciye öğretim daha zevkli halde sunulmalıdır. Bu kazanımların öğretimi aşamasında da görsel sunu ve

yöntemlerden faydalanılmalı, özellikle etkileşimli tahta ve akıllı tahtalar gibi teknolojiler daha sık kullanılmalıdır.

İlköğretim 7. sınıflarda müzik dersi haftada 1 ders saati olarak işlenmektedir. böyle bir süre zarfında hedeflenen kazanımlara ve programın öngördüğü amaçlara ulaşmak hayli zor görünmektedir. Buna yönelik olarak ders saatlerinde arttırmaya gidilerek bu dersin 2 saate çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte sadece ders artırımının tek başına yeterli olmayacağı ve müzik dersinin 1. sınıftan itibaren amacına uygun düzenli ve sistemli bir şekilde verilmesinin gerektiği düşünülmektedir. Bilindiği gibi temel ne kadar sağlam olursa yapıda o kadar sağlam olacaktır.

Devlet okullarında çoğunlukla müzik dersleri için ayrılmış derslikler bulunmadığı bilinmektedir. Oysa soyut bir kavram olan müzik ancak uygulama yoluyla öğrenilebilir. Bundan dolayı müzik dersi için hazırlanmış ve gerekli araç gereçlerle donatılmış bir müzik ortamına ihtiyaç vardır.

Okul yöneticilerine ve öğrenci velilerine, sanatın, sosyal ve kültürel etkinliklerin, öğrencilerin genel başarısında ve psikolojik gelişimleri üzerinde önemli etkisi olduğu anlatılmalıdır.

Yeni araştırmalara ışık tutması açısından buna benzer çalışmaların farklı illerde daha çok öğretmen katılımıyla yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- ERTÜRK, Selahattin. (1974). Eğitime Giriş. Ankara.
- Hacette,Gelişim Ansiklopedisi.(1983).Alfabetik Genel Kültür Ansiklopedisi. İstanbul: Gelişim Yayınları.
- Karasar, Prof. Dr. Niyazi.(2005).Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı 1-8. Sınıflar, M.E.B. Yayınları, Ankara, 2006.
- SAY, Ahmet. (1993).Müzik Eğitimi,Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara: s.115-116.
- SÖNMEZ, Veysel. (2004). Öğretmenin El Kitabı.Ankara:Anı Yayıncılık
- UÇAN, Ali. (1982) . Gazi Yüksek Öğretim Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl (Yetişeginin) Programının Değerlendirilmesi. (Yayımlanmış doktora tezi, H.Ü.mezuniyet Sonrası Eğitim Fakültesi). Ankara:Çağrı Matbaası.
- UÇAN, Ali. (1989).Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Atmış Yılında Müzik Eğitimi. Ankara: G.Ü. Gazi Eğitim Dergisi, Cilt 5, Sayı 1.
- UÇAN, Ali. (1990).Müzik Eğitiminin Niteliği Üç Ana Türü ve Bazı Temel Sorunları. Orkestra Dergisi, Sayı 207. İstanbul.
- UÇAN, Ali.(1994).Müzik Eğitimi. Ankara: MüzikAnsiklopedisi Yayınları
- UÇAN, Ali. (1996).İnsan Ve Müzik,İnsan Ve Sanat Eğitimi.Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- UÇAN, Ali. (1997). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar. Ankara : Müzik Ansiklopedisi Yayınları, s.30-33

Vikipedi, Özgür Ansiklopedi, http://tr.wikipedia.org/wiki/Sanat_e%C4%9Fitimi,
19.05.2015

YILDIZ, Gökay, İlköğretimde Müzik Öğretimi, Ankara, Anı Yayıncılık,
2002.

EKLER

Ek 1. Anket Formu

ANKET FORMU

Değerli meslektaşlarım,

Bu anket “İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının Amaçlarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri (Konya İli Örneği)” konulu araştırma için gerekli verilerin bir bölümünü sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrenimim gereği olarak yapılmaktadır.

Bu anketle, uygulanmakta olan İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının amaçlarına ulaşma düzeylerini araştırmak ve bu programla ilgili mevcut durumun tespiti için siz değerli müzik öğretmenlerinin görüşlerinin alınmasına gerek duyulmuştur.

Anket kişisel bilgilerle birlikte programın bütün amaçlarını kapsayan 2 bölümden ve 32 sorudan oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilerden oluşurken, ikinci bölüm ise 7. Sınıf kazanımlarından oluşmaktadır. Soruları okuduktan sonra en uygun seçeneğe (X) işareti koyunuz. Anket üzerine adınızı ve soyadınızı yazmayınız. Her soruda görüşünüzü içtenlikle belirtmeniz araştırmanın sağlıklı olması açısından büyük önem taşımaktadır.

Anketle toplanan bilgiler sadece bu araştırma için kullanılacak, başka hiçbir kurum veya kişiye açık tutulmayacaktır. Gösterdiğiniz ilgi ve yardımlardan dolayı teşekkür ederim. Saygılarımla...

Okan HELVACI
Araştırmacı

BİRİNCİ BÖLÜM Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyetiniz?

Kadın ( ) Erkek ( )

2. Kaç yaşındasınız?

( )20-25 ( ) 26-30 ( )31-35 ( )36-40 ( )41-45 ( )46 ve üzeri

3. Mezun olduğunuz Yüksek Öğretim Kurumunun adı?

( ) Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü

Devlet Konservatuarı

Güzel Sanatlar Fakültesi

4. Müzik Öğretmeni olarak hizmet süreniz?

1-5 yıl

6-10 yıl

11-15 yıl

16-20 yıl

21 ve üstü

5. Kendinize ait bir sınıfınız var mı?

Evet Hayır

6. Dersinizdehangi çalgıları kullanıyorsunuz?

Blokflüt Melodika Org Piyano Gitar Keman

Diğer(yazınız.....)

7. Müzik dinletmek amacıyla kullandığınız bir ses sistemi var mı?

Evet Hayır

8. Dersinizle ilgili etkinlikleri sergileyebileceğiniz donanıma sahip bir salonunuz var mı?

Evet Hayır

9. Dersinizle ilgili gerekli imkânların sağlanması konusunda okul idaresinden yeteri kadar destek alabiliyor musunuz?

Evet Hayır

İKİNCİ BÖLÜM

İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Sorular

10. İstiklal Marşını anlamına uygun söyler.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

11. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

12. Düzeyine uygun çoksesli eserleri seslendirir.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

13. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

14. Müzik çalışmalarını sergiler.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

15. Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

16. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

17. Ses ve çalgı grupları oluşturmaya istekli olur.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

18. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

19. Müzikte dizileri tanır.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

20. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

21. Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.

( )Evet ( )Kısmen ( )Hayır

22. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

Evet Kısmen Hayır

23. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

Evet Kısmen Hayır

24. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Evet Kısmen Hayır

25. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.

Evet Kısmen Hayır

26. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.

Evet Kısmen Hayır

27. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.

Evet Kısmen Hayır

28. Uluslararası müzik türlerini tanır.

Evet Kısmen Hayır

29. Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.

Evet Kısmen Hayır

30. Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

Evet Kısmen Hayır

31. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.

Evet Kısmen Hayır

32. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.

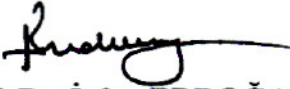
Evet Kısmen Hayır

Ek 2. İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programı

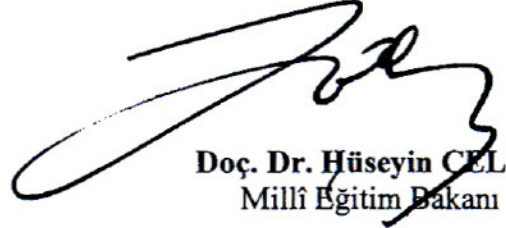
T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

SAYI: 100	TARİH: 29.05.2007	KONU: İlköğretim Müzik (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programında Değişiklik Yapılması
ÖNCEKİ KARARIN		
SAYI: 348	TARİH: 28.08.2006	

İlköğretim Genel Müdürlüğünün 06.04.2007 tarihli ve 6005 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen "İlköğretim Müzik (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programında Değişiklik Yapılması"na dair programın, 2007-2008 Öğretim Yılından itibaren bütün sınıflarda uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı,

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
Kurul Başkanı

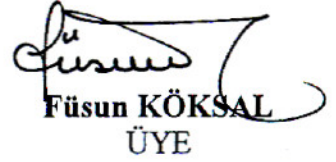
Doç. Dr. Hüseyin CELİK
Millî Eğitim Bakanı

Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

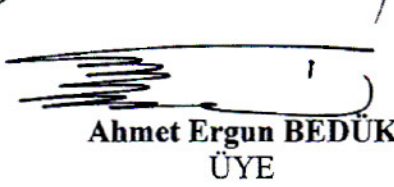
Ömer ÖZCAN
ÜYE

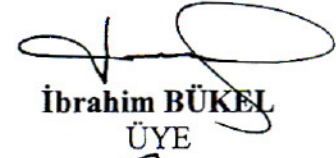
Füsun KÖKSAL
ÜYE

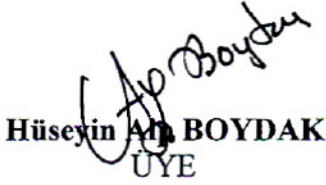
Ahmet SONMEZ
ÜYE

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Hüseyin Ali BOYDAK
ÜYE

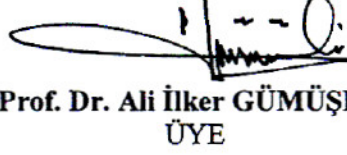
Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Merdan TUFAN
ÜYE

Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ
ÜYE

(Görevli)
Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

Aslı Gibidir.

T.C.

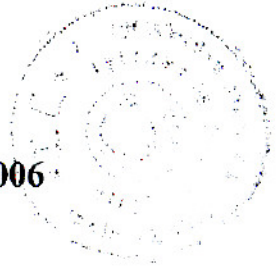
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI
(1 – 8. SINIFLAR)

ANKARA – 2006

no

MA

su

İLKÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İLKÖĞRETİM 1-8. SINIFLAR MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU

Program Danışmanları :

Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi A.B.D. Öğretim üyesi

Yrd. Doç Dr. Mehmet AKPINAR

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi A.B.D. Öğretim üyesi

Komisyon Üyeleri :

Nurten ÖZDEMİR

Müzik Öğretmeni

Yasemin KOÇ

Müzik Öğretmeni

Elif Gonca KAPLAN

Müzik Öğretmeni

Zekiye ARISOY

Müzik Öğretmeni

Aziz ÖZDEMİR

Sınıf Öğretmeni

Emine ÖZEL EREN

Sınıf Öğretmeni

Suna ÖZTÜRK

Sınıf Öğretmeni

Erol DURAN

Sınıf Öğretmeni

Nalân Hülya ULUBAY

Sınıf Öğretmeni

Bahar KÜÇÜKTEPE

Program Geliştirme

Banu ÖZDEMİR

Ölçme-Değerlendirme

Hüseyin MÜRSEL

Rehber ve Psikolojik Danışman

Murat CEYLAN

Dil Uzmanı

Handwritten signatures and initials.

Handwritten signature.

Handwritten signature.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİN GENEL AMAÇLARI.....	3
1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI HAKKINDA	4
1.1. GİRİŞ	4
1.2. PROGRAMIN VİZYONU	5
1.3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI	5
1.4. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAPISI	6
1.4.1. Genel Amaçlar.....	6
1.4.2. Temel Beceriler ve Değerler.....	7
1.4.3. Öğrenme Alanları.....	7
1.4.4. Kazanımlar	8
1.4.5. Etkinlikler.....	8
1.4.6. Açıklamalar	8
1.4.7. Öğrenme-Öğretme Süreci.....	9
2. KURAMLAR VE YÖNTEMLER.....	21
3. KAZANIMLAR	
2.1. 1.Sınıf Kazanımları	23
2.2. 2. Sınıf Kazanımları	31
2.3. 3. Sınıf Kazanımları	41
2.4. 4. Sınıf Kazanımları	49
2.5. 5. Sınıf Kazanımları	55
2.6. 6. Sınıf Kazanımları	61
2.7. 7. Sınıf Kazanımları	67
2.8. 8. Sınıf Kazanımları	73
4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	78
5. SÖZLÜK.....	90
6. KAYNAKÇA.....	91

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na Göre Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları:

I. Genel Amaçlar

Madde 2- Türk millî eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

3. İlgî, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranış ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak,

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu arttırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI HAKKINDA

1.1. GİRİŞ

İlköğretim müzik dersi öğretim programı, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı olarak yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir. Dolayısıyla program; 1968, 1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim program içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmış ve MEB İlköğretim Genel Müdürlüğüne teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı; giriş, vizyon, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme-öğretme süreçleri, kazanımlar, ölçme ve değerlendirme, sözlük ve kaynakça bölümlerinden oluşmaktadır.

Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak; etkinlik örnekleri ve ölçme-değerlendirme süreçlerine yer verilmiştir. Bu etkinliklerin bire bir kullanımının yanı sıra, öğretmenler de programın yaklaşımına uygun olarak verilen örnek etkinliklerden yararlanarak yeni etkinlikler geliştirebilirler.

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur:

- Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları,
- Atatürk ilke ve inkılâpları,
- Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler,
- Sanatın / müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi,
- Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,
- Detaylı kaynak taramasının yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,
- İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonu'nca belirlenmiş öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde ise program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

- Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
- Öğrenciler edilgen durumda değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidirler.
- Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.

- Programın uygulanma sürecinde; bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine önem verilmelidir.

- Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.
- Müziğin içselleştirilebilmesi, ancak müzik dersinin yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilmesi ile mümkündür.
- Genel müzik eğitiminde uygulamalar yoluyla bilgiye ulaşılmalıdır.
- Müzik eğitimi; kavramlar ve kurallar yolu ile değil, müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesi ile gerçekleşmelidir.
- Nota öğretimi amaç değil, yalnızca araç olmalıdır.

1.2. PROGRAMIN VİZYONU

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla yaşayarak hayatlarının ayrılmaz bir parçası hâline getirmek ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,
- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip,
- Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişmelere duyarlı,
- Güzel sanatların her türüne açık,
- Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmelerini sağlamaya yöneliktir.

1.3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi, daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır.

Yapılandırmacı kurama göre:

- Her birey, daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla öğrenme ortamına gelir.
- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.
- Öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.

- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır.

Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim sürecini gerçekleştirebilmek için, kısmen de olsa öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmasına izin verilmelidir. Teknoloji; etkin, özgün, amaçlı ve ortaklaşa bir öğretim gerçekleştirebilmek için mutlaka işe koşulmalıdır. Ayrıca, öğrencilere bilgilerini sınavabilecekleri çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır.

Özetle, müzik eğitiminde yapılandırıcı anlayış;

- Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
- Bireylerin farklılığını kabul eder,
- Öğrencilerin araştırıcılığını destekler,
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
- Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışını benimser,
- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,
- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatı verir.

1.4. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAPISI (1-8. SINIFLAR)

Müzik Dersi Öğretim Programı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

1.4.1. Genel Amaçlar

Müzik öğretim programının amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,

- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçe'yi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

1.4.2. Temel Beceriler ve Değerler

Müzik Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı, içerdığı öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılmaması beklenen;

Temel Beceriler;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okur-yazarlığı edinebilme, estetik duyarlığa sahip olma.

Değerler;

- Paylaşım, hoşgörü, sorumluluk olarak belirlenmiştir.

1.4.3. Öğrenme Alanları

Müzik Dersi Öğretim Programı, “**Dinleme - Söyleme - Çalma**”, “**Müziksel Algı ve Bilgilenme**”, “**Müziksel Yaratıcılık**” ve “**Müzik Kültürü**” adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanları, içerikleri bakımından birbirleriyle tamamen kenetli olup sadece gerekli hallerde olarak ayrılabilirler.

1.4.4. Kazanımlar

Kazanımlar, öğrenme - öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar,

öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar programda sunulmuştur.

1.4.5. Etkinlikler

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda verilen etkinlikler sadece örnek niteliğinde olup; öğretmen bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya değişiklikler yapabilir. Etkinliklerin, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin etkin rol almasını sağlayacak biçimde düzenlenmesine; çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaçları ve var olan bilgileri de göz önünde bulundurularak öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşıma uygun planlanmasına dikkat edilmelidir.

1.4.6. Açıklamalar

Müzik Dersi Öğretim Programında yer alan semboller ve anlamları aşağıdaki tabloda açıklanmıştır.

 Sınıf - okul içi etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin (çalışma kâğıdı doldurma, görsel materyal okuma, grup çalışması, sanal alan gezisi, yaratıcı drama vb.) sınıf içinde yapılacağını gösterir.
 Okul dışı etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin tümünün, bir kısmının ya da bazı aşamalarının ev, kütüphane, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarda yapılabileceğini, kaynak kişilerle yapılacak görüşmeleri kapsar.
[!] Uyarı	Bu sembol, ilgili üniteye verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, kullanılmasi önerilen araç ve gereçlerle dikkat edilmesi gereken noktaları ifade eder.
 Diğer derslerle ilişkilendirme	Bu sembol, ilgili kazanımla ilişkilendirilebilecek diğer dersleri gösterir.
 Ölçme ve Değerlendirme	Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde yapılabilecek değerlendirme etkinliklerini gösterir. Burada yazılan değerlendirme etkinliği bir öneridir. Öğrencilerin başarısını en iyi ölçebileceği düşünülen başka etkinlik ve yöntemler de uygulanabilir.
 Ara disiplinlerle ilişkilendirme	Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde verilmek istenen kazanımların diğer ilgili kazanımlarla ilişkilendirilmesi gerektiğini gösterir.
 Ders içi ilişkilendirme	Bu sembol müzik dersinin içerisinde yer alan kazanımların diğer ilgili kazanımlarla ilişkilendirilmesi gerektiğini gösterir.
 Sıralı kazanımların işleniş sırası.	Bu sembol, sıralı kazanımların işleniş sırasını göstermektedir.

1.4.7. Müzik Dersi Öğrenme-Öğretme Süreci

İlköğretim müzik dersinin öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösteren müzik dersine yönelik aktif öğrenme yöntemleri (Dalcroze, Orff, Kodaly, vb.) ile birlikte , genel öğretim yöntemlerine de yer verilmiştir. (bk. s. 21)

Müzik eğitiminde kazanımlara uygun olarak, “Oyun, Dans, Devinim” ekseninde ilgili yöntemlerden yararlanılması, dersin işlenişinde ayrı bir önem taşımaktadır.

Genel müzik eğitiminde nota öğretiminin amaç değil, araç olduğu ilkesinden hareketle; programda nota öğretimi 4. sınıftan başlatılmıştır. Kulaktan şarkı öğretim yöntemi ise 4. Sınıf düzeyine kadar aktif olarak uygulanmakla birlikte, nota öğretiminin yanında İlköğretim süreci boyunca her düzeyde mutlaka kullanılmalıdır. Ayrıca, 7-8. sınıflarda, öğrencilerin ergenlik dönemine ilişkin ses yapılarındaki değişim sebebiyle, bu dönem çocuklarında şarkı söyleme etkinliğinden çok; dinleme, çalma ve yaratıcılık eğitimlerine ağırlık verilmesi uygun olacaktır.

İlköğretim 1-8. sınıf Müzik Ders Programı’nda ifade edilen kazanımlardan bazıları, eğitim-öğretim yılı içerisinde, müzik eğitiminin basitten karmaşığa doğru işlenmesini sağlamak ve hangi kazanımın hangi kazanımdan önce mutlaka işleneceğine işaret etmek amacıyla “sıralı kazanımlar” (“→” sembolü ile) kazanım tablosunun açıklamalar bölümünde belirtilmiştir. Açıklamalar bölümündeki sıralı kazanımlarda belirtilen “→” işareti, kazanımın hangi kazanımdan sonra verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Sıralı kazanımların işlenmesinde belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulması önemlidir. Sıralı kazanımların ne zaman verileceği ise müzik öğretiminin etkililiği, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları, bireysel farklılıkları ve çevre özellikleri gözönünde bulundurularak düzenlenmeli ve yıllık planda eğitim-öğretim yılına yayılarak verilmelidir. **Özetle sıralı kazanımlardan anlaşılması gereken, kazanımların birbirini takip eden haftalarda işlenmesi zorunluluğu değil, sadece etkili müzik eğitimi için, kendi içlerinde belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulmasına dikkat edilerek işlenmesidir.** Ayrıca bu kazanımlar başka ders işleniş süreçlerinde, farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak tekrar verilebilir.

Sıralı olan kazanımların dışındaki diğer kazanımlar ise yukarıda belirtilen eğitim-öğretim süreçlerinin planlanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar gözetilerek, yıl içerisinde farklı zamanlarda tekrar edilerek kullanılabilir. Ayrıca bu kazanımlar farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak da verilebilir.

Belirtilen sıralı kazanımların öncelik sonralık sırasına uymak kaydıyla, birbirlerini tamamlayan, birbirleriyle ilişkili birden fazla kazanım, öğrenme ve öğretme süreçlerinin planlanmasında aynı ders işleniş süreçlerinde ele alınabilir.

Programda sınıf düzeylerine göre verilmiş olan kazanımlar; açıklamalar bölümünde belirtilmemiş olsa da müzik eğitiminin diğer öğrenme alanlarıyla ve özellikle “Dinleme – Söyleme – Çalma” alanında uygun görülen kazanımlarla, öğrenme-öğretme süreçlerinin her aşamasında ilişkilendirilmeye çalışılmalı, kazanımların işlenilme sürecinde müzik eğitiminin gerekliliği olan öğrenme alanlarının birbirleriyle olan sarmallığı sağlanmalıdır.

Kazanımların işlenişinde açıklamalar bölümündeki sınırlılıklara dikkat edilmeli ve öğrenci seviyesine uygun bir işleniş sırası izlenmelidir.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” (M. K. Atatürk) özdeyişi ışığında, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, ulusal bilinci gelişmiş, ince sanat zevkine sahip kültürlü bireyler yetiştirme anlayışı da her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, Atatürkçülük kazanımları yıl içerisinde tekrarlı olarak (10 Kasım Atatürk’ü Anma Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik Bayramı vb. özel gün ve haftalarla ilişkilendirilerek) işlenmelidir.

Müzik dersinde, temel yaşam becerilerinin yanı sıra olumlu kişilik gelişimine de dikkat edilmeli, diğer disiplinler ile de ilişkiler kurularak, müziğin yaşamın bir parçası olduğu gerçeği her fırsatta dile getirilmelidir.

Programı oluşturan kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerler gözlenebilir nitelikte olup; öğrencilerin kazanımlara ulaşmasında program içerisinde örnek olarak verilen etkinlikler sadece bir araç olarak görülmelidir. Programın ölçme-değerlendirme boyutu, sonraki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Yapılacak ölçme ve değerlendirmeler farklı ölçek-ölçütlerin kullanımına olanak sağlayacak biçimde düzenlenmelidir.

- Öğrenme-öğretme sürecinin başında öğrencilerin ön öğrenmelerini (bilgilerini) ortaya çıkarmak amacıyla derse hazırlayıcı ve motive edici uygulamalara (etkinliklere) yer verilmelidir.

- Müzik dersinden, her öğrenci bir dönem süresince **en az bir performans ödevi** hazırlamalıdır.

- Ders yılı sonunda öğrendiklerini sergilemek, paylaşmak ve öğrenmeyi zevkli kılmak amacıyla yıl sonu etkinlikleri yapılabilir.

- Dersin işlenmesi sırasında Öğretmen Kılavuz Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve bu kitapları destekleyecek; ses efektleri de içeren millî bayramlar, özel gün ve haftalarla ilgili marş, türkü ve benzeri seçkin eserlerin de yer aldığı multi-medya araçları kullanılmalıdır.

CD’de yer alacak eserlerin; çocuğa görelilik ilkesi doğrultusunda sınıf seviyeleri ve ses sınırlarında ve uslûba uygun seslendirilip çalınmış, eğitimde kullanılabilir nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

• İlköğretim 1-8 Müzik Ders Programı Yapılandırmacı Yaklaşım’ın 5E modeline göre oluşturulmuştur. Programın uygulanmasında “Öğrenme-Öğretme Süreci”nin “İşleniş” bölümünde, aşağıda ifade edilen başlıkların belirtilmesi yerine, uygulamaların bu bölümde etkinlik temelli olarak yapılandırılması gereklidir. Değerlendirme bölümü hariç, 5E modelini yansıtan alt başlıkların (Giriş, Sezdirme, Bilgiyi Paylaşma, Bilgiyi Kullanma) Öğrenme-Öğretme Süreci’nin İşleniş bölümü etkinliklerine yansıtılması gözetilmelidir.

Ders İşleniş Süreci

Sınıf:

Öğrenme Alanı:

Kazanımlar:

Süre:

Yöntem ve Teknikler:

Araç-Gereçler:

I. Hazırlık

Öğretmen hazırlığı: Öğretmenin ders işleniş sürecinde kullanılacağı kaynaklar, araç-gereçler, araştırma konularını planlanması gibi hazırlıklarını kapsar.

Öğrenci Hazırlığı: Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirme amacıyla ulaşacağı araştırma sonuçları ya da pratik uygulamalar olabileceği gibi, ders işleniş sürecinde kullanacakları öğrenmelerinde yardımcı olacak çeşitli araç-gereçleri kapsar.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

Giriş: Öğrencilerin derse ilgisinin çekilmesi amacıyla yapılacak çalışmaları kapsayan bölümdür. Yeni öğrenilecek bilgi ve becerilerin öğrencilere sunulmasından önce onların konu hakkında önceki bildiklerinden yola çıkılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Soru, örnek olay, görsel okuma, dinleme, doğaçlama, ritmi bedensel hareketlerle hissetme vb. gibi merak uyandırıcı ve eğlendirici çeşitli yöntemler kullanılarak öğrencilerin derse ilgileri uyandırılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasının ardından bunlar değerlendirilerek öğrencilerin mevcut bildiklerinin yeni kazanılacak bilgi, beceri, tutum ve değerlere uygunluğuna bakılmalıdır. Bu yolla zihinsel çatışma- dengesizlik durumunun yaşanmaması için önceki zihinsel anlamların yeni öğrenilecek bilgi ve becerilere uyum sağlaması amacıyla yeniden yapılandırılmasını sağlayacak çeşitli etkinlikler yapılmalı

ve öğrenmenin belli yapılar etrafında oluşması kolaylaştırılmalıdır. Konunun özelliğine göre belli anahtar kavramlar etrafında bilgilerin yapılandırılması sağlanabilir. Bu aşamada önemli olan öğrencilerin değişik fikirler ileri sürmelerini, soru sormalarını, çeşitli uygulamalar yapmaya teşvik ederek ön bilgilerin açığa çıkartmak ve öğrencilerin derse motivasyonlarını sağlamaktır.

Sezdirme: Bu aşamada yeni bilgiler, beceriler, tutum ve değerler öğretmen rehberliğinde çeşitli etkinlikler yapılarak kazandırılmaya çalışılır. Önemli olan öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun olarak öğrenme etkinliklerinin öğrencilere sunulmasıdır. Öğretmen etkinliklerde yol gösterici olmalıdır. Öğrencilerin birlikte çalışabilmelerine ve iletişim kurmalarını sağlamalıdır. Öğrenciler etkinliklerde aktif kılınarak öğretmen rehberliğinde istenilen amaca ulaşabilmeleri için yönlendirilmelidir. Öğretmen, her öğrenmenin bireylerde aynı şekilde oluşmayacağına da bilincinde olmalıdır. Öğrencilerin yaratıcılık ve ifade becerilerini kullanmalarına önem verilmelidir.

Bilgiyi Paylaşma: Sezdirme (keşfetme) aşamasından sonra varılan sonuçları/anlamaları öğrencilerin öncelikle birbirleriyle paylaşmalarına imkân verilmelidir. Her bilgi ve beceri Yapılandırıcı Yaklaşımına göre her öğrencide farklı düzeyde ve biçimde anlamlandırılacağı için sonuçların paylaşılmasında etkili iletişim kurulması desteklenmelidir. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin yetersiz kaldığı yerlerde, öğrencilerin deneyimlerini bir araya getirmelerinde, sonuçlarını açıklamalarında ve yeni kavramlar oluşturmalarında onlara temel bilgi düzeyinde açıklamalarda bulunarak, yardımcı olmalı ve yeni öğrenilenlerin yapılandırılmasını desteklemelidir.

Bilgiyi Kullanma: Öğrenciler ulaştıkları bilgi ve becerileri çeşitli etkinlikler aracılığıyla uyguluyorlar ya da yeni olaylara uyarlıyorlar. Bu yolla öğrendiklerini pekiştirdikleri gibi farklı uygulamalarını da öğrenmiş olurlar. Öğretmen, yeni öğrenilenlerin uygulanmasında öğrencilerden daha çok doğruluk ve sorumluluk beklemeli ve öğrencilerin yaratıcılıklarını desteklemelidir.

III. Değerlendirme

Dersin tüm etkinliklerinde öğrencilerden dönüt almak için yapılan çalışmaları içeren süreç odaklı aşamasıdır. Değerlendirme sadece ders işleniş sonucunda yapılan etkinlikler olarak anlaşılmamalıdır. Diğer değerlendirme çalışmalarının yanında çoğu zaman öğretmenin öğrencileri gözlemesi ya da onlara açık uçlu sorular sorması da değerlendirme kapsamına girmektedir. Bu aşamada amaç öğrencilerin ulaştıkları anlamları ifade etmeleri ya da ürünlerini sergilemeleridir. Bu evrede aynı zamanda öğrencilerin kendilerinin ve akranlarının

performanslarını da değerlendirmeleri sağlanmalıdır. Dolayısıyla öğrenciler yeni edindikleri bilgilerini ve becerilerini değerlendirerek bir sonuca ulaşabilmelidir. Öğretmen öğrencilerin gelişim düzeylerini kontrol etme yönünde bu tür değerlendirme etkinliklerini yapacağından, değerlendirme çalışmalarının sonuç değil süreç odaklı olarak sürekli yapılmasına özen göstermelidir.

IV. Bir Sonraki Derse Dönük Hazırlık

Bir sonraki ders için öğrencilerin yapacakları olası hazırlıkları içerecek bölümdür.

Ders İşleniş Süreci

Sınıf	: 1
Öğrenme Alanı	: Dinleme-Söyleme-Çalma
Kazanımlar	: 1. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder. 2. Çevresinde duyduğu sesleri taklit eder.
Süre	: 40'+40'=80'
Araç-gereçler	: Çevresindeki ses kaynaklarını (doğadaki sesler, taşıtlar, hayvanlar, kullandığımız araç-gereçler, çalgılar) gösteren poster, kartlar vb. araçlar. Ses kaynaklarının (doğa, taşıt, hayvan sesleri, çalgılar) kaydı bulunan kaset veya cd.

I. Hazırlık

- Ses kaynaklarının resimlerinin bulunduğu poster ve kartlar öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden bu görselleri incelemeleri ve bunlar hakkında fikir yürütmeleri istenir.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Öğrenciler eşit sayılarda gruplara ayrılır.
- Ses kaynaklarını gösteren posterler ve kartlar vb. araçlar tahtaya asılır.
- Ses kaynaklarının sesleri dinletilir ve dinletilen sesin hangi resme ait olduğu sırayla gruplara sorulur. En çok doğru yanıtı veren grup oyunu kazanır.
- Öğrencilere daha sonra bu ses kaynaklarını anlatan bir şarkı öğretilir ve bu şarkıda yer alan ses kaynaklarını taklit etmeleri istenir.

III. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu ya da kontrol listeleri kullanılabilir. Bu araçlara ilişkin açıklamalar ve örnekler, ölçme ve değerlendirme bölümünde yer almaktadır. Ayrıca bu formlar ve ölçütler öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Ders İşleniş Süreci

Sınıf	: 3
Öğrenme Alanı	: Müzikte Yaratıcılık
Kazanım	: Bildiği müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.
Süre	: 40'+40'=80'
Araç – gereçler	:

- Ritim çalgıları (marakas, ritim çubuğu, el davulu) bu çalgıların bulunmadığı hallerde ise onların seslerini veren materyaller üretilebilir. Örneğin; marakas için içine mısır, çakıl taşı, fasulye vb. konulan pet şişeler, el davulu yerine de büyük su bidonları kullanılabilir.
- Öğretilecek şarkı örneği (a-b formunda) belirlenir.

I. Hazırlık

- Şarkının sözleri tahtaya yazılır.
- Kullanılacak araç ve gereçler hazırlanır.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Şarkı, öğretmen tarafından “eko” yöntemi ile çeşitli heceler kullanılarak (bum,bum-tık,tık v.b) öğrencilere tekrarlatılır.
- “Eko” oyunu ile şarkının sözleri öğretilir. (Öğretmen söyler ve çalar veya şarkıyı dinletir. Öğrenciler de tekrar eder)
- Öğrenciler iki gruba (a-b) ayrılır. İlk grup (a grubu) şarkıdaki “a” cümlesini söyleyip dans ederken diğer grup heykel olur. “b” cümlesine sıra geldiğinde ise dans eden grup heykel olurken diğerleri dans etmeye başlar ve kendi cümlesinin gelmesini bekler. Bunlara ek olarak öğrencilere ritim çubuğu ve el davulu verilir. “a” cümlesinde ritim çubukları, “b” cümlesinde ise el davulu ile şarkı çalınır, söylenir.
- Öğrenciler şarkının farklı cümlelerine dikkat ederek dans etmek için “a” ve “b” şeklinde iki grup halka olurlar. Öğrencilerden “a” grubunda olanlar ile sağa doğru halkada yürür. “b” cümlesinde ise diğer grup ortaya doğru yürür ve bekler.
- Öğretmen yapılan bu etkinliklerden sonra öğrencilere bazı sorular yönelir ve bu sorulara yönelik düşünceleri alınır.
Ezgiyi söylerken neden hareketlerinizi değiştirdiniz?
Hareketinizi ne zaman hangi cümlede değiştirdiniz? v.b

Öğrencilerin görüşleri alındıktan sonra ezgilerde yer alan farklı ezgi cümleleri olduğu konusunda seviyeye uygun açıklamalar yapılır.

- Bu örnek çalışmalardan ve açıklamalardan sonra öğrencilerden şarkıdaki aynı ve farklı cümlelere göre dans yaratmalarını isteriz.

III. Ölçme ve Değerlendirme

Aşağıda, bu etkinliğin değerlendirilmesi için yapılan gözlemler sonucunda oluşturulabilecek kontrol listesi örneği sunulmuştur. Etkinliğin işlenişine, sınıf mevcuduna ve süreye bağlı olarak kontrol listesinde yer alan ölçütler öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Öğrencinin adı - soyadı	Ölçütler	1. Öğrenci etkinliğe katılma konusunda istekli davrandı.	2. Verilen hecelerle şarkıyı tekrar etti.	3. Yeni heceler ile melodinin tekrarını yaptı.	4. Şarkının farklı cümlelerini ayırt etti.	5. Beden hareketleri ritme ve melodiye uygundu.	6. Grup arkadaşları ile uyumlu çalıştı.	7. Marakas, ritim çubuğu, el davulu vb. aletleri ritme uygun çaldı.	8. Müzik aletlerini özenli kullandı.
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									

Ders İşleniş Süreci

Sınıf : 5

Öğrenme Alanı : Müziksel Algı ve Bilgilenme

Kazanım : Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır

Süre : 40'

Araç-gereçler :

- Nota süre değerlerinin ve ölçü belirtecinin yazılacağı küçük kare kartlar.
- Ezgili vurmali çalgılar, blokflüt, ezgisiz ritim çalgıları.

I. Hazırlık

- Kartlara tek tek nota süreleri yazılır.
- Tahtaya sadece ölçü belirteci ve ölçü çizgisinin bulunduğu boş bir dizek çizilir.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Öğrenciler, eşit sayıda gruplara ayrılır.
- Her gruba farklı nota sürelerinin yazıldığı kartlar dağıtılır.
- Öğretmen kartların açılmaması konusunda öğrencileri uyarır.
- Grupların; verilen sürede, tahtaya çizilen dizek üzerine "re" den "la" ya doğru notaları sıralamaları ve süreleri ölçü belirteciye uygun biçimde yerleştirmeleri istenir.
- "Başla" komutu ile grubun istenileni belirlenen sürede yapması beklenir.
- Belirlenen sürede istenileni doğru yapan grup oyunu kazanır.

II. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme ve kontrol listesi kullanılabilir. Bu ölçme araçlarına ilişkin örnekler, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin açıklamalarda sunulmuştur. Formlar ve formalarda yer alan ölçütler etkinliğin işlenişine bağlı olarak öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Ders İşleniş Süreci

Sınıf	: 6
Öğrenme Alanı	: Müzikte Yaratıcılık
Kazanım	: Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.
Süre	: 40+40
Araç-Gereçler	: Orff Çalgıları (ksilofon, ritim çubukları, marakas, kastanyet...)

I. Hazırlık

Kullanacakları ritim çalgılarından marakas ya da kastanyet sınıfta yaptırılır. Örneğin kastanyet için, ceviz, paket lastiği ve karton gereklidir. Bu malzemeler, öğrencilere bir önceki dersten söylenir ve getirmeleri sağlanır.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Etkinlikler sırasında kullanılacak ritim çalgılarından kastanyet yapımıyla derse başlanır. Bunun için, bir önceki derste öğrencilerden istenen cevizler, uzunlamasına, kabukları zarar görmeyecek şekilde ikiye ayrılır. İçi temizlenir. Kartonlardan uzun dikdörtgenler kesilir. Ortadan ikiye katlanır. Kesilen kartonların uç kısımlarına gelecek şekilde, ceviz kabuklarının iç tarafı kartona yapıştırılır. Baş parmak ve orta parmağa geçirilecek biçimde paket lastiği, kartonun dış kısmına yapıştırılır. Parmaklar açılıp kapandıkça, ceviz kabukları birbirine vuracak ve ses çıkaracaktır.
- Hazırlanan kastanyetler kurumaya bırakılır. Derse ritim oyunuyla devam edilir. Dize vurma ve el çırpma ile ritim çalışmaları yapılır. Tüm sınıf ilk olarak;

“İki kez dize vurma, Birkez el çırpma” çalışması yapar. Sonra sırayla;

“Üç kez dize vurma, Birkez el çırpma”,

“Dört kez dize vurma, Birkez el çırpma” çalışmaları yapılır. Daha sonra sınıf gruplara ayrılır.

1. Grup - *“İki kez dize vurma, Birkez el çırpma”*

2. Grup - *“Üç kez dize vurma, Birkez el çırpma”*,

3. Grup - *“Dört kez dize vurma, Birkez el çırpma”* ritim çalışması yapar. (Grup sayısı arttırılabilir.)

- Her grup kendi ritmini pekiştirene kadar çalışır. Daha sonra tüm gruplar aynı anda ritmini çalmaya başlar. Burada önemli olan, el vuruşlarının belli zamanlarda tüm gruplarda aynı anda duyulması ve bunun hissedilmesidir. El çırpma sırasında tek hecelik bir kelime de söylenebilir. Öğrenciler beden hareketleriyle ritim çalışmalarını yaparken el çırpma sırasında aynı anda belirlenen bir kelimeyi söyleyerek konsantre olmaları sağlanır. Söyledikleri kelime, tüm gruplarda aynı anda duyulduğunda, ayağa kalkıp tekrar oturma, parmak şıklatma, yanındaki arkadaşıyla ellerini birbirine vurma...vb. farklı hareketler yapabilirler. (Örnek kelimeler; “müzik”, “sanat”, “hey”...vb.)
- Öğretmen rehberliğinde, sınıfça örnek bir ritim kalıbı oluşturulur. Oluşturulan ritim kalıbına uygun olarak, öğrencilerden dörder ölçülük ritim kalıpları oluşturmaları istenir. Ritim kalıplarını oluştururken kullanacakları süre değerleri verilir (Örneğin; ikilik, dörtlük, sekizlik nota, dörtlük sus..vb.)

Örnek Ritim Kalıbı:

- Sınıf mevcuduna göre tüm öğrenciler teker teker ya da birkaç öğrenci oluşturduğu ritim kalıbını, ritim çalgısıyla seslendirir. Öğretmenin yönlendirmesiyle öğrenciler, oluşturdukları ritim kalıplarını beden hareketleriyle de uygulayabilirler (Örneğin, öne-geriye, sağa-sola adım atma, dize vurma, oturup kalkma, sağa-sola dönme....vb.)
- Etkinliğin uygulanmasından sonra;
-Ritim kalıpları oluştururken nelere dikkat ettiniz? Sorusu sorulur.
- Ritmik çalışmaların pekiştirilmesinden sonra, daha önceden öğrenilen ezgilerden ya da yapılan ezgi denemelerinden bir tanesi seçilir. Tahtaya yazılır. Öğrenilen süre değerleriyle sınırlandırılmış şekilde ezgiye uygun yapılan ritmik çalışmalar doğrultusunda ritim kalıbı oluşturmaları istenir.
- Oluşturulan ritim kalıplarından bir tanesi tahtaya yazılır. Bir grup ezgiyi çalgısıyla çalarken, bir grup da oluşturulan ritim kalıbına ritim çalgısıyla ya da beden hareketleriyle eşlik eder. Dersin sonunda öğrencilere şu sorular yöneltilebilir:
  - Ezgiyi yalın haliyle çalarken ya da dinlerken neler hissettiniz?
  - Ezgiye oluşturduğunuz ritim kalıplarıyla eşlik ederken neler hissettiniz?
  - Ritim kalıbıyla eşlik edilen ezginin, yalın haliyle duyulan ezgiye göre farklılığı neydi?.....vb

III. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme ve kontrol listesi kullanılabilir. Bu ölçme araçlarına ilişkin örnekler, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin açıklamalarda sunulmuştur. Formlar ve formlarda yer alan ölçütler etkinliğin işlenişine bağlı olarak öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Ders İşleniş Süreci

Sınıf	: 7
Öğrenme Alanı	: Müzikte Yaratıcılık
Kazanım	: Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.
Süre	: 40+40
Araç-Gereçler	: Değişik türlerden müzikler içeren kaset, CD...vb. materyaller (Farklı ülke müzikleri, etnik, klasik, pop müzik örnekleri, caz...), resim kağıdı, boya (pastel boya, kuru boya)

I. Hazırlık

Öğrencilerden, sevdikleri, dinlemekten keyif aldıkları müziklerle ilgili örnek eserler getirmeleri istenir. Ders içinde, öğrencilere getirdikleri ve sınıfta da dinlenen müzik örnekleriyle ilgili olarak şu sorular yöneltilebilir:

- Bu müziği niçin beğeniyorsunuz?
- Dinlediğinizde sizde hangi duyguları çağırıştırıyor?
- Bu müziği dinlerken, hayal ettikleriniz ve düşünceleriniz nelerdir?...vb.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Sınıfa farklı türlerden müzikler içeren kaset, CD...vb. materyaller getirilir (Halk türküleri, klasik müzik, pop, caz, Afrika Müziği...vb.).
- Bu müziklerden kesitler dinletilir. Bu arada öğrenciler serbest hareketlerle dans ederler. Farklı müzik türüne geçildikçe, öğrencilerde uyandırdığı duygu ve düşüncelere göre; aynı zamanda müziğin ritmik yapısına göre hareketler değişecektir.
- Serbest hareketler sırasında, müziğin hissettirdiği duyguya göre belli bölümlerde eşleşebilir, el ele tutuşarak dönebilir, sağa-sola, öne-geriye salınım hareketleri de yapabilirler.
- Müzik değişiklikleri sırasında, müzik durduğu anda oldukları yerde, heykel gibi kıvılcıdamadan dururlar. Yeni müzikle birlikte serbest danslarına devam ederler.
- Etkinliğin devamında, öğretmen farklı yönlendirmelerle yapılan çalışmayı çeşitlendirebilir. Örneğin; müzik eşliğinde dans ederken, müzik kapatıldığı anda, hissettikleri ya da o an düşündükleri duyguya göre vücutlarıyla bir şekil oluşturmaları istenir (Örneğin; bir ağaç şekli, doğada yer alan herhangi bir varlık gibi...) Öğrencilerin oluşturduğu şekiller, öğretmen tarafından tek tek incelenir,
  - Bu şekli oluştururken nasıl bir duygu ifade etmeye çalıştınız?
  - Bu yaptığımız hareketler sırasında neler hissettiniz?
  - Sizce müzik eşliğinde yaptığımız bu hareketler sırasında amacımız ne olabilir?...vb. sorular sorularak, öğrencilerin duygu ve düşüncelerini sözel olarak da ifade etmeleri sağlanır. Alınan cevaplarla sınıf ortamında öğrencilere beyin fırtınası yaptırılır.
- Öğretmen yine bir müzik seçer ve öğrencilere dinletir. Eseri dinlerken hissettikleri duygu ve düşünceleri yazılı olarak ifade etmeleri istenir.
- Yazılı olarak ifade ettikleri duygu ve düşüncelerini daha sonra da resme dönüştürmeleri beklenir. Oluşturdukları resimleri boyarken, her öğrencinin seçeceği renk, ortaya çıkan görsel tasarım, dinledikleri müzikle ilişkili olmalıdır. (Eğer dinlenen müzikte solo-koro varsa, soloda açık renkler, koroda koyu renkler; bas çalgılarda koyu, tiz çalgılarda açık renkler gibi ayrıntılara dikkat etme gibi...) Çizilen resimlerden birkaç örnek seçilir. Seçilen resimler incelenir ve çizen öğrencinin dinlediği müzikle ilgili nasıl bir duygu ve düşüncenin zihninde oluştuğu anlaşılmasına çalışılır.
- Yapılan etkinlikler farklı şekillerde de uygulanabilir. Örneğin, dinlediği müzikle ilgili duygu ve düşüncelerini grafiğe dönüştürme, sözlü anlatımla ifade etme...gibi. Bunun dışında, yapılan etkinlikler sonucunda öğrencilere değişik sorular sorularak konu pekiştirilir.
  - Siz, dinlediğiniz bir müzikle ilgili duygu ve düşüncelerinizi, bunların dışında nasıl ifade ederdiniz?
  - İzlediğiniz bir filmde veya sinemaya gittiğinizde, duyduğunuz müziğin, film üzerindeki etkisine dikkat ettiniz mi? Örneklerle duygularını ifade etmeleri istenir.

III. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme ve kontrol listesi kullanılabilir. Bu ölçme araçlarına ilişkin örnekler, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin açıklamalarda sunulmuştur. Formlar ve formlarda yer alan ölçütler etkinliğin işlenişine bağlı olarak öğretmen tarafından yeniden yapılandırılabilir.

Ders İşleniş Süreci

Sınıf	: 8
Öğrenme Alanı	: Müzik Kültürü
Kazanımlar	: - Ulusal ve uluslararası alanda tanınmış belli başlı müzik sanatçıları hakkında bilgi edinir. - Müzikte bilişim teknolojilerinden yararlanır.
Süre	: 40+40+40
Araç-Gereçler	: Kaset, CD vb.materyaller (Araştırma yapılacak sanatçıların eserlerini içeren) Resim, fotoğraf, poster..vb. materyaller (Suna Kan, Fazıl Say, İdil Biret, Chopin, Mozart...vb. ulusal ve uluslararası alanda tanınmış müzik sanatçılarına yönelik)

I. Hazırlık : *Performans Ödevi*;

- Öğrenciler sınıf mevcuduna göre Performans Ödevinin yönergesine uygun olarak gruplara ayrılır (en fazla 4 öğrenci olacak şekilde). Her gruba 2-3 hafta önceden ulusal ve uluslararası alanda tanınmış sanatçılardan belli başlı birkaçının adı verilir. Öğrencilerden; bilişim teknolojileri ve farklı kaynaklardan yararlanarak; bu sanatçıların hayat hikayeleri, müzik türleri, yaptıkları çalışmalar ve ülkeleriyle ilgili tanıtıcı kısa bilgileri içeren bir araştırma yapmaları istenir. Kendi aralarında rol paylaşımı yaparak araştırdıkları sanatçıyı canlandıracakları bir drama çalışması yapmaları istenir. (Araştırma için, öğretmenin önerdiği sanatçılar dışında öğrenciler de bu alanda tanınmış farklı müzik sanatçıları araştırabilirler). Derse hazırlık ve sunum sürecinde Performans ödevinde bulunan çalışma yönergesindeki açıklamalar dikkate alınır.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

- Derse müzik eşliğinde ısınma hareketleriyle başlanır. Bu çalışmada, öğrencilerin dinletilen müziğe motive olmaları da amaçlanmaktadır. Çalışma sırasında kullanılacak eserler, daha önceden araştırma ödevi olarak verilen sanatçılara ait olmalıdır.
- Öğrenciler ikili eşleşirler. Eşlerden birisinin gözleri kapalıdır. Arkadaşının yönlendirmeleriyle müzik eşliğinde hareket etmeye başlar. Gözü kapalı olan öğrenci, eşinin yönlendirmelerine göre hareket eder.(Gözü açık olan öğrenci, arkadaşının elinden tutarak serbest yürütebilir, döndürebilir...vb.)
- Daha sonra eşler rol değiştirir ve aynı etkinlik müzik eşliğinde devam eder. Bu etkinliğin devamında öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilebilir:
  - Dans ederken dinlediğiniz bu eserlerden hangilerini daha önce duydunuz?
  - Bu eserlerden bestecisini bildikleriniz var mı?

- Ulusal ve uluslararası alanda tanınmış sanatçılardan ilginizi çeken, dinlemekten hoşlandığınız sanatçılara örnek verebilir misiniz?
- Alınan cevaplarla, bu sanatçılarla ilgili düşüncelerini ifade etmeleri istenir.
- Öğrencilere daha önceden verilen araştırma ödevlerine geçilir.Yaptıkları araştırmalar doğrultusunda, ödev konuları olan sanatçıyla ilgili edindikleri temel bilgileri, hayatlarından kesitleri ve eserlerinden örnekleri arkadaşlarıyla paylaşırlar.
- Ödevlerin canlandırma şeklinde sunumuna geçilir.Her grup ödev konusu olan sanatçının yaşamından kesitler, eserlerin oluşumu, ilgili olduğu müzik türü, yaşadığı ülkenin genel özelliklerini gözönünde bulundurarak canlandırmalarını gerçekleştirir. Sunumlarını yaparken, canlandırdıkları sanatçının eserlerinden örnekleri de arka fonda kullanabilirler.
- Tahtaya tüm grupların canlandırdığı sanatçıların isimleri yazılır. Gruplar sunumlarını bitirdikten sonra, sınıftaki diğer öğrencilerden canlandırılan sanatçıyı tahmin etmeleri istenir.
- Öğrencilere sorular sorularak konu pekiştirilir:
  - Bu sanatçılardan hangisinin hayat hikayesi size ilginç geldi?
  - Dinlediğiniz eserlerden sizi en çok etkileyen hangisi veya hangileri oldu?
  - Besteci veya yorumcu olarak, bunların dışında bildiğiniz ulusal ve uluslararası alanda tanınmış müzik sanatçılarından iki tanesinin adını söyleyebilir misiniz?

III. Ölçme ve Değerlendirme

Bu etkinliğin değerlendirilmesinde; öz değerlendirme, akran değerlendirme formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları kullanılabilir. Bu ölçme araçlarına ilişkin form örnekleri ölçme ve değerlendirme bölümünde sunulmuştur. Bu formlar ve formlarda yer alan ölçütler öğretmen tarafından etkinliğin işlenişine, süreye ve öğrenci mevcuduna göre yeniden yapılandırılabilir.

KURAMLAR VE YÖNTEMLER

Bilim ve teknolojinin hızla değişip gelişmesiyle birlikte, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişikliklere gidilmesi söz konusu olmuştur. Günümüzde “öğretme” kavramından çok “öğrenme” kavramı önem kazanmış olup; bu anlayış doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi üretme gibi ihtiyaç duyulan temel becerilerin bireylere kazandırılması ve bu becerilerin yaşam boyu sürdürülebilmesi hususunda mevcut eğitim yaklaşımları birey ve toplum ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak tekrar analiz edilmiş ve yeni bir yapılandırmaya gidilmiştir .

2006 İlköğretim Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programının hazırlanması sürecinde de benzer anlayıştan yola çıkılmış ve programın temel felsefesine öğrenci merkezli bir anlayışı içeren “Yapılandırmacı Yaklaşım” ve “Çoklu Zekâ Kuramı” kaynaklık etmiştir.

Her alanda olduğu gibi müzik eğitimi sürecinde de öğrenciyi aktif kılarak bilgiyi keşfetmesini ve yapılandırmasını sağlamaya yönelik; genel ve alana özgü bazı özel müzik öğretim yöntemlerinden yararlanılması öngörülmüştür.

Genel öğretim yöntemleri; diğer dersler için de ortak olarak uygulanan bazı öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine uyarlanması yolu ile oluşturulmuştur. Dersin işlenişinde müzik eğitimi öğrenme ve öğretme sürecinin aşamalarına (motivasyon, sezdirme-keşfetme, bilgiyi açıklama, bilgiyi kullanma ve değerlendirme) en uygun olanlar, bu yöntemler arasından itina ile seçilerek kullanılmalıdır.

Genel “Müzik” Öğretim Yöntemleri:

Anlatım, Tartışma, Soru/Cevap, Karşılıklı Konuşma, Görüşme, Araştırma/İnceleme, Sunma/ Alma, Bulma/Keşfetme, Yaratma/Üretme, Oyunlaştırma, Rol Yapma, Örnek Olay İnceleme, Yaşam Öyküleme, İşbirliği Yapma, Paylaşma, Sorun Çözme, Gösterme/Yaptırma, Tasarlama/ Gerçekleştirme, Yapma/Yaşatma olarak sıralanabilir (Uçan, 1999).

Özel müzik öğretim yöntemleri ise müzik eğitiminde alana özgü; yine öğrenciyi aktif kılacak ve bilgiyi yapılandırmasına yön verecek müzik öğretim ve yöntemlerini içermektedir.

Özel Müzik Öğretim Yöntemleri:

Müziksel işitme-okuma –yazma yoluyla müzik eğitimi

Müziksel Devinme/ Ritimleme Yoluyla Müzik Öğretimi (Dalcroze)

Müziksel Toplu Söyleme Yoluyla Müzik Öğretimi (Kodaly)

Müziksel Devinme / Ritimleme/ Söyleme-Çalma / Doğaçlama Yoluyla Müzik Öğretimi (Orff) (Uçan, 1999) .

Özellikle Orff, Dalcroze gibi öğrenciyi aktif kılan ve yaparak, yaşayarak öğrenmesini sağlayan özel müzik öğretim yöntemlerinin müzik eğitimi öğrenme-öğretme sürecinde kullanılması öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösterdiği için önemlidir.

Yukarıda Özel Müzik Öğretim Yöntemleri başlığı altında verilen yöntemler incelendiğinde, genel müzik öğretim yöntemlerinden öğrenciyi aktif kılan bazı yöntemlerin de içinde yer aldığı görülmüştür. Ayrıca Özel Müzik Öğretim Yöntemleri içerisinde verilen Orff Yöntemi hakkında çağımızda sadece yöntem olmadığı, Orff Schulwerk yaklaşımı olduğu konusunda görüşler bildirilmektedir.

**İLKÖĞRETİM
YEDİNCİ SINIF
KAZANIMLARI**

İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	A.1. İstiklal Marşını anlamına uygun söyler.		
	A.2. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.	 Toplumsal hayatımızda önemli yer tutan marşlardan bir repertuar oluşturulur. Öğrencilerin, bu marşlara ait ezgi ve ritimleri doğru söyleyebilmelerini sağlamaya yönelik etkinlikler düzenlenir (Onuncu Yıl Marşı, Dumlupınar Marşı, Vatan Marşı, Mehter Marşı vb.)	A.1 → A.2
	A.3. Düzeyine uygun çoksesli eserleri seslendirir.		[1] Üç sesli ve dört sesli basit kanon örnekleri verilmelidir. [2] Müzikte çoksesliliğin önemi vurgulanmalıdır. [3] Çoksesli verilecek şarkılar, basit iki sesli eserler olup; genellikle “Ostinato” eşlik biçiminde olmalıdır.
	A.4. Müzikte hız ve gürültü basamaklarını uygular.	 Öğrencilerin seslendireceği eserlerde hız ve gürültü basamakları ile ilgili uluslararası terminoloji de kullanılarak uygun etkinlikler düzenlenir.	[1] Ana hız ve gürültü basamakları üzerinde durularak, uluslararası terimler tanıtılmalı ve kullanım yerleri belirtilmelidir.
	A.5. Müzik çalışmalarını sergiler.	 Öğrencilerin müzikle ilgili çalışmalarını sergileyebilecekleri ortamlar oluşturulur.	
	A.6. Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.	 Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini tanıtmaya ilişkin etkinlikler düzenlenir. Konuyla ilgili olarak sınıfta bir arşiv oluşturulabilir. Öğrencilerin yakın çevrelerindeki Atatürk'ü konu alan müzik etkinliklerine katılmalarına ilişkin yönlendirmeler yapılır. Atatürk'ü konu alan müziklerden oluşan bir dinleti etkinliği düzenlenir.	
	A.7. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.		[1] Geleneksel Türk halk ve Türk sanat müziği, pop müzik ve çağdaş çoksesli Türk müziğinden seçkin örnekler, öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun biçime dönüştürülerek verilmelidir. B.1 → A.7
	A.8. Ses ve çalgı grupları oluşturmaya istekli olur.	 Öğrencilerin ses ve çalgı grupları oluşturmaya yönelik yönlendirmeler yapılır ve grupların çalışmalarını sunmaları için etkinlikleri düzenlenir.	

A. DİNLEME – SÖYLEME - ÇALMA

İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME4	B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	 Dizek üzerinde verilen “Kalın lâ ve ince mi” sesleri arasındaki notalar seviyeye uygun etkinliklerle ilgi çekici şekilde verilir. Daha sonra usuller, ritim çalgıları ile vurdukları kavratılır ve uygun örnekler seçilerek birlikte seslendirilir.	<p>[1] 7/8’lik aksak usul verilmektedir.</p> <p>[1] Bu süreçte, ses değişim dönemi dikkate alınarak daha çok çalınma boyutuna ağırlık verilmektedir.</p> <p>[1] Çoğalma noktası, senyö. Da capo, fine, kalın la, kalın si, ince re, ince mi sesleri verilmektedir.</p>
	B.2. Müzikte dizileri tanır.		<p>[1] Söz konusu diziler; belirtilen tonal ve makamsal dizilerle sınırlıdır.</p> <p>[1] Bu sınıf düzeyinde; “Do majör ve La minör dizi” verilmektedir. Ancak bu dizilerin öğretimi, kuramsal boyutta tonalite/majör-minör kavramlarına girilmeden sadece dizi boyutunda olmalıdır.</p> <p>[1] Bu sınıf düzeyinde, makamsal dizilerden tampere sisteme uyarlanmış; “Hüseyini, Kürdi ve Nihavend” makamına ait diziler verilmektedir. Ancak bu dizilerin öğretimi, kuramsal boyutta makam kavramlarına girilmeden sadece dizi boyutunda olmalıdır. Bu makamlar sadece şarkılarda değil türkülerde de verilebilir ve seçilen şarkı, türkü örnekleri çocukların ses sınırlarına ve düzeylerine uygun olmalıdır.</p> <p>[1] Makamsal nitelikli eserlerin seslendirilmesinde, çocuğun ses gelişim süreci göz önünde bulundurulacak; mutlaka gerekli göçürüm/transpozeler yapılmalıdır.</p> <p>B.1 → B.2</p>
	B.3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.		<p>[1] Kadın (alto, mezzo soprano, soprano), erkek (bas, bariton, tenor) ve çocuk sesleri açıklanmalı ve bu seslerden oluşan topluluklar tanımlanmalıdır.</p>
	B.4. Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.		<p>[1] Çalgı ve ses topluluklarının tanımında görsel, işitsel materyallerden yararlanılmalıdır (CD, VCD, DVD, kaset vb.).</p> <p>[1] Türk ve Batı müziği çalgıları kullanmış biçimlerine göre tanımlanmalı ve bu çalgıların oluşturduğu topluluklar üzerinde durulmalıdır.</p> <p>B.3 → B.4</p>

İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
C. MÜZİKSEL YARATICILIK	C.1. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.		[1] Ezgi denemeleri, öğrenilen ölçü sayısı, dizi, süre ve küçük şarkı formları ile sınırlı olmalıdır. [2] “Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. B.1 → C.1
	C.2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	[2] Seslendirilen ezgiye, öğrencilerin yazdığı basit ritim kalıpları ile eşlik yaptırılır.	[1] Ritim eşliği, öğrenilen ölçü sayısı ve nota değerleri ile sınırlı olmalıdır. B.1 → C.2
	C.3. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	[2] Öğrencilerin dinlediği değişik türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini; yazılı-sözlü anlatım, drama, panel vb. yöntemlerle sunmaları istenebilir.	[2] Türkçe Dersi, “Konuşma” Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder. “Yazma” Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazılı olarak ifade eder. [1] Seçkin örnekler üzerinde durularak, öykünün canlandırılması sağlanmalıdır.
	C.4. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.	[2] Öğrencilerden çeşitli kaynaklardan halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırmaları ve bu öyküleri canlandırma, drama, slayt, panel vb. yöntemlerle sunmaları istenebilir.	[2] “Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştır.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. [2] Türkçe Dersi, “Konuşma” Öğrenme Alanı: Canlandırılmalarda, sesini varlık ve kahramanları çağrıştıracak şekilde kullanır. [2] 7. Sınıf kazanımları, canlandırma, sergileme, ritim tutma, görselleştirme, sözlü anlatımlar yaptırılarak; gözlem ölçekleri, çalışma yapıkları, öğrenci ürün dosyası vb. kullanılarak değerlendirilebilir. D.1 → C.4
	C.5. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.	[2] Öğrenciler dört gruba ayrılır ve her gruptan öğrendikleri usul ve nota sürelerini kullanarak bir motiflik ritim kalıpları oluşturmaları istenir. Ayrıca bu ritim kalıpları ile farklı formlar oluşturmaları da sağlanır.	[1] Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturulmalıdır. [1] Ritim kalıbı oluşturulurken; $m_1+m_2+m_1+m_3+m_1$ motifsel dizilimi dikkate alınabilir. (m = motif) B.1 → C.5

İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
D. MÜZİK KÜLTÜRÜ	D.1. Halk türkülerinin yaşamış öykülerini araştırır.		<p>[1] Araştırmalarda öğrencilerden teknolojilerinden de yararlanması istenilir.</p> <p>🕒 “Halk türkülerinin yaşamış öykülerini canlandırır.” kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.</p> <p>🔄 Türkçe Dersi, “Konuşma” Öğrenme Alanı: Konuşmasını sunarken görsel, işitsel materyalleri ve farklı iletişim araçlarını kullanır.</p>
	D.2. Uluslararası müzik türlerini tanıır.	<p>🎧 Uluslararası müzik türlerinden seçkin örneklerin yer aldığı dinleti etkinlikleri düzenlenir.</p>	<p>[1] Klasik, caz, pop vb. müzikler üzerinde durulmalı ve bu müziklerin doğuşu, genel özellikleri hakkında öğrencilere bilgiler verilmelidir.</p> <p>🔄 Sosyal Bilgiler Dersi, “Kültür ve Miras” Öğrenme Alanı, “Türk Tarihinde Yolculuk” Ünitesi: Osmanlı-Avrupa ilişkileri çerçevesinde kültür, sanat ve estetik anlayışındaki etkileşimi fark eder.</p>
	D.3. Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.		<p>🕒 Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder “ ve “Uluslararası müzik türlerini tanıır” kazanımları ile ilişkilendirilmelidir.</p> <p>D.2 → D.3</p>
	D.4. Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.		
	D.5. Atatürk’ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.	<p>🎧 Atatürk’ün güzel sanatlar içinde Türk müziğine verdiği önemi anlatan kayıtlardan yararlanılarak, konunun anlaşılmasına yönelik tartışma, panel vb. etkinlikler düzenlenebilir. Konuyla ilgili olarak Atatürk’ün anlarından alınmış bölümler canlandırılabilir.</p>	<p>🔄 Türkçe Dersi, “Konuşma” Öğrenme Alanı: Konuşmasını sunarken görsel, işitsel materyalleri ve farklı iletişim araçlarını kullanır.</p> <p>D.6 → D.5</p>
	D.6. Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.	<p>🎧 Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini konu alan araştırmalar yapılır ve araştırma sonuçlarının sınıfça tartışılması sağlanabilir.</p>	

5. SÖZLÜK

Bölüm/Dönem/Periyod:	Müzikte birbirini tamamlayan en az iki müzik cümlesinden meydana gelen bütün.
Crescendo	: Sesin giderek kuvvetlendirilmesi.
Decrescendo	: Sesin giderek hafifletilmesi.
Ezgi	: Melodi, nağme.
Makam	: Türk müziğinde durağan hâldeki dizilerin seyir haline dönüştüğünde aldığı isim.
Motif	: Müzikte anlamlı en küçük yapı taşı.
Müzik cümlesi	: Motiflerden oluşan ve daha büyük ifadeye ulaşan bütün.
Müzikte aralık	: İki ses arasındaki uzaklık.
Müzikte biçim	: Bir eserin formu, yapısı.
Müzikte dizi	: Temel bir sestem hareketle belirli kurallara göre tiz eksene kadar sıralanan dizilim.
Müzikte gürlük	: Sesin şiddet farkı.
Müzikte yansılama	: Verilen bir ritim, melodi veya devinimin yinelenmesi.
Nüans	: Bir müzik yapıtında kullanılan seslerin hafif, güçlü, yumuşak, şiddetli oluşu.
Ostinato	: Israrla tekrarlanan sürekli ses veya kalıp gidişe dayalı eşlik biçimi.
Ölçü	: Bir müzik yapıtında ritim birimi olan vuruşların eşit zamanlara bölünmesi.
Percussion	: Vurmalı çalgılar.
Prozodi	: Ses ve söz uyumu.
Ritardando	: Gittikçe yavaşlayarak.
Senkop	: Aksatım.
Tempo	: Hız.
Triole	: Üçleme.

6. KAYNAKLAR

- Adams, N., Cooper, G., Johnson, L. & Wojtysiak, K. **Improving student engagement in learning activities (Yüksek Lisans Tezi)**, (ERIC Dökümanı Servis Numarası: ED 400 076), Saint Xavier University, Lincolnshire, IL., 1996.
- Albuz, A., **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Çok Boyutluluk**, GÜ Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 24, Sayı: 2, 2004.
- Albuz, A., **Eğitim / Müzik Eğitiminde Program Değerlendirme Yaklaşımlarına Genel Bir Bakış**, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004.
- Albuz, A., **Atatürk Türk Kültürü ve Türk Müziği**, Çağdaş Eğitim Dergisi, Sayı: 277, 2001.
- Akkaş, S., **Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği Bölümleri İçin Müzik Öğretimi**, Bilge Ders Kitapları Yayın, Dağıtım ve Tic. Ltd., Ankara, 2005.
- Akkaş, S., **Çocuk Şarkı ve Tekerlemeleri**, Ankara, 1991.
- Akpınar, M., **“Keman Öğretiminde Makamsal Ezgilerin Kullanılma Durumları”**, **Türkiye’deki Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğr. ABD**, SÜ Eğitim Fak., Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 12, Konya, 2001.
- Akpınar, M., **Türk Halk Müziğinin Keman İle Seslendirilmesi Üzerine Bir Araştırma**, SÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 8, Konya, 2002.
- Aytaç, F., **21. Yüzyılın Başında Öğretmenin Değişen Rollerini**, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 45, Kasım, 2003.
- Atatürk, M. K., **Nutuk**, TTK Yayınevi, Ankara, 1981.
- **Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi Metni**
- Blenkin G. M. & Kelly A., **Assessment in Early Childhood Education**, Edmissly Press, Great Britain, 1992.
- Çevik, S., **“Müzikte Söz Ögesinin Önemi, Müziğin Dile, Dilin Müziğe Etkileri, Bildiri”**, **I. Müzik Kongresi Bildirisi**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1988.
- Dinçer, İ., **Müzik El Kitabı**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul.
- Erden, M., Akman, Y., **Gelişim, Öğrenme - Öğretme**, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 1998.
- Ertürk, S., **Eğitimde Program Geliştirme**, METEKSAN AŞ, Ankara, 1994.
- **İlköğretim Ders Programları**, MEB Yayınları, Ankara, 1968.
- **İlköğretim Ders Programları**, MEB Yayınları, Ankara, 1984

- **İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi 1 - 5. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu**, Devlet Kitapları Müd. Basımevi, Ankara, 2005.
- **İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi 6 - 8. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu**, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 2005.
- **İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi, 1 - 3. Sınıflar Öğrenim Programı ve Kılavuzu**, Devlet Kitapları Müd. Basımevi, Ankara, 2005.
- **İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı**, MEB Yayınları, Ankara, 1994.
- **İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu 1 – 5. Sınıflar**, Devlet Kitapları Müd. Basımevi, Ankara, 2005
- **İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi, 4 - 5. Sınıflar Öğretim Programı**, Devlet Kitapları Müd. Basımevi, Ankara, 2005.
- **İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi, 6 – 7. Sınıflar Öğretim Programı**, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 2005.
- **İlköğretim Türkçe Dersi 1 - 5. Sınıflar Öğrenim Programı ve Kılavuzu**, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ankara, 2004.
- **İlköğretim Türkçe Dersi 6 - 8. Sınıflar Öğrenim Programı ve Kılavuzu**, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ankara, 2005.
- **İlköğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Öğretim Programı ve Kılavuzu**, Devlet Kitapları Müd. Basımevi, Ankara, 2005
- **Ireland Music Arts Education, Teacher Guidelines**, Government Publications Postal Trade Section, Novara, 1999.
- Kruse, K., **Yapısalcılık ve Keşfederek Öğrenme**, Çeviren: İbrahim Şanaldı. (<http://e-learningguru.com/articles>)
- McMillian, J. H., **Classroom Assessment: Principles and Practice for Effective Instruction**, Allyn and Bacon, Needham Heights, MA, 1997.
- Milli Eğitim Bakanlığı, **Eğitim Programlarının Hazırlanmasında Esas Alınacak Program Modeli ve Program Hazırlanırken Göz Önünde Bulundurulacak Esaslar**, Tebliğler Dergisi, Sayı: 2142, 1983.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı, **Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2003.
- Morgül, M., **“Kodaly Metodu ile Yeniden Besteleme Teknikleri / Ana Tema Üzerine Varyasyonlar”**, M., ISME Dünya Konferansı, Kanarya Adaları / İspanya, 2004.
- **Müzik İşaretleri ve Terimleri Sözlüğü**, Yurt Renkleri Yayınevi, Ankara.
- **Müzik Öğretimi ve Sorunları**, TED Yayınları, Ankara, 1989.

- **Müzik ve Dans Pedagojisi**, Orff Schulwerk Eğitim ve Danışmanlık Merkezi Yayınları, İstanbul, 16 - 18 Ocak 2003.
- Özçelik, D. A., **Eğitim Programları ve Öğretim: Genel Öğretim Yöntemi**, ÖSYM Eğitim Yayınları, Ankara, 1992.
- Özeren, E., “**Müzik Eğitiminde Geleneksel Ögelere Yer Verilmesi**”, **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu**, İnönü Üniversitesi, Bildiriler, Malatya, 30 - 31 Ekim 2003.
- “**Primary School Curriculum**”, **Ireland Music Arts Education Curriculum**, 1999.
- Sağer, T., “**Okul Şarkılarının Konuları Açısından Değerlendirilmesi**”, **Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi**, 1924 - 2004, SDÜ, Isparta, 7 - 10 Nisan 2004.
- Selçuk, Z. ve Diğerleri, **Çoklu Zekâ Uygulamaları**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2002.
- Selçuk, Z., **Eğitim Psikolojisi**, Pegem Yayıncılık, Ankara, 1996.
- Seyrek, H., **Şarkı Dağarcığı**, Mey Yayınları.
- Seyrek, H. ve Diğerleri, **Okul Öncesi Eğitiminde Oyun**, Mey Yayınları.
- Orff Schulwerk Eğitim ve Danışmanlık Merkezi Yayınları, Info 7:
- Şahinel, M., **Etkin Öğrenme**, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2003.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, **Atatürkçülükle İlgili Konular**, MEB Basımevi, Ankara, 2000.
- Tanrıverdi, A., **Okul Öncesi Çocukların Eğitiminde Müzik Eğitimi**, Öğretmen Dünyası, (Aylık Meslek Dergisi), S. 246, 2000.
- Tecimer, B., **Suzuki Okulu Metodu**, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, C. 6, S. 9, Bahar - 2005.
- Türk Dil Kurumu, **Türkçe Sözlük**, Akşam Sanat Okulu Matbaası, Ankara, 2005.
- Uçan, A., “**Türkiye’de Müzik Eğitiminin Gelişimi ve Orff Okul Öğretisinin (Orff Schulwerk’in) Tanıtımı: Orff Anlayışıyla Temel Müzik Eğitimi ve Türkiye’deki Genel Durum**”, **Orff-Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojisi Uluslararası Sempozyumu (16-18 Ocak 2003)**, Orff-Schulwerk Eğitim ve Danışmanlık Merkezi Yayınları, İstanbul, 2003.
- Uçan, A., “**İlköğretimde Müzik Öğretimi**”, **Millî Eğitim Bakanlığı: İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı - Modül 9**, MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1999.
- Uçan, A., **Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar - İlkeler - Yaklaşımlar**, 2. Basım, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1997.

- Uçan, A., **İnsan ve Müzik / İnsan ve Sanat Eğitimi**, 2. Basım, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1996.
- Uçan, A., “**Cumhuriyet Döneminde Eğitimde Uygulanan Program Türleri ve Program Modelleri, Eğitimde Yansımalar V**”, **21. Yüzyılın Eşiğinde Türk Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu (25 - 27 Kasım 1999)**, Öğretmen Hüseyin Hüsni Tekişik Eğitim Araştırma - Geliştirme Merkezi, Ankara, 1999.
- Vural, M., **Ev ve Sınıf Etkinlikleri Antolojisi**, Yakutize Yayıncılık, Erzurum, 2001.
- Vural, S. **Müzik Ansiklopedik Sözlük**, Remzi Kitabevi. İstanbul, 1996.
- Yavuz, A., **Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu**, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sabancı Kültür Sitesi, Kayseri, Kasım 2005.
- **Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu**, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sabancı Kültür Sitesi, Kayseri, 2005.
- **21. YY. Başında Türkiye’de Müzik Sempozyumu**, Sevda Cenap And Müzik Vakfı, Mart, 2002.

Yararlanılan İnternet Siteleri:

<http://www.wjec.co.uk/gmusic.html>
http://www.moe.gov.sg/cpdd/doc/Music_Sec.pdf
<http://www.hants.gov.uk/education/hms/curriculum/primary/index.html>
<http://www.thegrid.org.uk/learning/hertsmusic/schools/curriculum.shtml>
<http://www.atschool.co.uk/>
<http://www.standards.dfes.gov.uk/schemes3/>
http://www.curriculum.gov.mt/docs/syllabus_music.pdf
<http://www.education.ky.gov>
<http://www.devon.gov.uk/music.pdf>
<http://home.aisr.brown.edu/ces/publicat/research/exhibit/dp.htm>
<http://ilkogretim.itu.edu.tr/menu.php?kategori=genel&secenek=4>
<http://www.sasked.gov.sk.ca/docs/policy/studeval/index.html>

T. C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Okan Helvacı	İmza	
Doğum Yeri:	ÇORUM		
Doğum Tarihi:	19-11-1973		
Medeni Durumu:	EVLİ		

Öğrenim Durumu

Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	İNÖNÜ İÖ			
Ortaöğretim	B. KARAFAKİOĞLU İÖÖ			
Lise	ÇORUM TEKNİK LİSESİ			
Lisans	Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı.			
Yüksek Lisans	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.			
Becerileri				
İlgi Alanları				
İş Deneyimi	MEB'e bağlı okullarda 15 yıllık öğretmen			
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	Yrd. Doç. Dr. Özer KUTLUK, Doç. Dr. Sema Sevinç			
Tel:	0505 542 83 60			
Adres:	Hacıyaymakm. Rauf denктаş cd. MEKA sitesi B Blok 27/11 Selçuklu - KONYA			